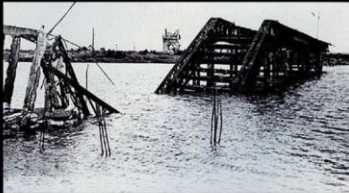

Trần Xuân An

*Chiếc cầu
Chiến Tranh Lạnh*

tập thơ

đã công bố
trên Facebook
7 & 9-2017 HB17

*Tập thơ được công bố 2 lần,
mỗi lần một nửa tập.*

*Nửa tập đầu, phần 1, gồm 30 bài thơ.
Nửa tập sau, phần 2, gồm 30 bài thơ.*

*Đây là tệp PDF trọn tập:
60 bài thơ.*

Trần Xuân An
CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH
tập thơ

(phần 1 & phần 2)

TRẦN XUÂN AN

Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh

tập thơ – phần 1
30 bài thơ
(được viết và công bố
từ đầu tháng 7 đến giữa tháng 9-2017)

*Tập thơ thứ mười tám
trong ba mươi chín (39) đầu sách của tác giả
& một (01) sưu tập sử liệu*

bài 1

DÂY HOA MƯỚP ĐẮNG VÀ LỌ GỐM

Trần Xuân An

1

thương đoá vàng mướp đắng
đặt lên mũi xinh xinh
hoa xin em hơi thờ
để hỏi sinh cõi tình

2

dây mướp đắng hoa vàng
tìm em trong nhà vắng
em về, nghiêng vai trắng
hoa thành tay ai quàng

3

nắng chiếu đoá hôn vàng
dây mướp ôm lọ gốm
ngỡ hai người nhìn trộm
chàng với nàng trong gương.

T.X.A.

tối 01 & xế trưa 02-7-2017

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1899718480302094>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1900072293600046>

bài 2

KHÁT VỌNG THUẦN VIỆT

Trần Xuân An

cả hai Miền chống hai Khối ngoại xâm
bão ngoại lai, dân giữ gìn quốc túy
độc lập thật, lòng rộng mở mười phương
thuần Việt là cốt tử, hồn yêu thương

mỗi ngày dâng hương Quốc tổ, Gia tiên
Trời Bụt sáng rằm, vòm sao mừng một
tâm thuần Việt vẫn nhân loại chan hoà
ngoại lai, ngoại xâm, thêm rõ chính ta.

T.X.A.

09 & 10-7-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1903513389922603>

bài 3

BẢN SẮC VIỆT

Trần Xuân An

tôi mến Chúa trong thơ tôi
 tứ sâu nhất vẫn Ông Trời mệnh mang
 thơ tôi Phật toả sen vàng
 chữ thân nhất vẫn Bụt ngàn xưa sau

bởi thân tôi, gót đến đầu
 là truyện cổ, ca dao lâu đời rồi
 từ trướng huyền sử xa xôi
 đến tôi bản sắc vẫn nòi Việt Nam

cũng từ thời gian, không gian
 thần trời, trục đất xoay vần, trần sao
 Trời: luật nhân quả, sâu, cao
 vừa linh hiển, chẳng lời nào, hư vô

loài người sinh Phật bao giờ
 đâu trông thập giá Chúa khô xác người
 cũng là sinh vật đó thôi
 đất này Trời Bụt có rồi, trước xa

siêu hình tự biện sa đà
 dâm bầy đàn, sát sanh là thế gian!
 hướng tâm nhà tộc, đình làng
 đường tiến hoá, từ trăm chàng Trướng xưa

trong tôi, rừng - biển, nắng - mưa
 Rồng - Tiên hoà hợp ngàn mùa Hùng vương
 giữ tín ngưỡng trước muôn phương
 Giàng thờ, Trời Bụt thờ thường trong tôi

tâm linh từ thực tại đời
 chúng sanh muôn vật vạn thời khổ đau

ăn thịt nhau, loạn dâm nhau
đạo và tiến hoá khởi đầu vậy thôi

tiên đề ấy phủ nhận Trời
nhưng Trời – nhân quả – nói lời nào đâu!
xới lật tiên đề xưa sau
đường tiến hoá, ngấm Trầu Cau ven đường

miếng trầu đỏ thắm luân thường
tục ăn biểu tượng mà thương muôn loài
tất yếu này hướng tương lai
cùng Trời Bụt tiến hoá dài vạn năm

mình và máu Chúa xa xăm
cũng trùng khổ để Phật tâm bồ đề
miếng trầu tươi đỏ máu thề
cùng nghĩa đó, để góm ghê, hướng lành

tôn giáo như gốc sen xanh
cắm sâu vào tận bùn tanh cõi đời
thơ về Chúa, Phật, Bụt, Trời
rễ sâu bi kịch vạn thời chúng sanh

thiên đàng Chúa trên mây xanh
niết bàn Phật khỏi quần quanh luân hồi
đường tiến hoá giữa cõi đời
vượt tất yếu với Bụt Trời, vượt thêm.

T.X.A.

22:01 - 23:00, 11-7-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1904902706450338>

bài 4

**TRẦU CAU,
RƯỢU - BÁNH THÁNH
& CHUÔNG CHÙA**
Trần Xuân An

ăn trầu là ăn thịt người
nổi luân thường cũng đổ tươi máu thề
nuốt Mình, Máu Chúa, ai nghe:
Tứ Diệu để mãi vọng về chúng sinh.

T.X.A.

13 & 14-7-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1905752069698735>

bài 5

Nguồn gốc tôn giáo:

**TRẦN GIAN KHỔ ĐAU KHÔNG LỐI THOÁT
VÀ CÁNH CỬA TÔN GIÁO**

Trần Xuân An

tôn giáo mông muội, ấu thơ?
từ hồng hoang thực với mơ chập chờn?
khi thành giáo hội vuông tròn
từ đâu? Dấu hỏi không còn treo cao?

nếu quả đất chín ngọt ngào
loài người chẳng thiết nơi nao thiên đàng!
sát sanh, ngay mỗi miếng ăn
ngay truyền giống, muôn loài tràn quần dâm

cái bản năng, cái khổ tâm
dồn loài người xuống ao lầy vực đen
bi thảm muôn đời, thoát lên
chỉ còn tôn giáo! Tâm yên niết bàn

sống, bức thiết là cái ăn
không tuyệt chủng, chúng sinh cần cái dâm
căn bản nhất, nhất trầm luân
chỉ tôn giáo cứu, thoát trần khổ đau!

tôn giáo bắt đầu từ đâu?
thôi thì, tất yếu xưa sau muôn đời!
giết sự sống, ngon miệng thôi
thoát bầy đàn, hạnh phúc rồi. Thế gian!

nhìn xa, tiến hoá, lạc quan...
vạn năm kêu cứu, thẳm, vang kinh cầu
tôn giáo từ hiện thực sâu
con đường tiến hoá, trần cau, mỉm cười.

T.X.A.

08 - 09:10, 14-7-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1906051056335503>

bài 6

TẮT YẾU VÀ LẠC QUAN

Trần Xuân An

quy luật hoang dã thiên nhiên
 loài người thoát, sáng nhân quyền từ lâu
 lạc quan, nhìn vượt khổ đau:
 sông rừng, gia súc, quả rau nuôi người

như nhân loại vẫn tươi cười
 hiểu rồi tắt yếu, gấp mười lạc quan:
 địa ngục là cõi trần gian
 vạn sau tiến hoá, tiên đàng cũng đây

ai độc tài, máu thôi say?
 ai quen nô lệ lại đày đoạ dân?
 ai còn muông thú dã man?
 tắt yếu người, là đã nhân quyền rồi!

từ bi người, cũng trên đời
 tự do người, chẳng là nơi siêu hình
 ngẫm thiên nhiên, vì nhân sinh
 trách quyền lợi thú, mong mình người hơn

mênh mông quá, ôm sao tròn
 người thương người, loài người còn nhân gian
 chuông chùa thì cứ ngân vang
 sáng gương mãi sáng đình làng – lòng dân

mắt tuệ, nước mắt trào dâng
đôi mắt trần vẫn mắt trần lạc quan
nợ thiên nhiên nhất: miếng ăn
mỗi nhân tươi tốt, quả ngàn vạn nhân.

T.X.A.

tối 18-7-2017 (HB17).

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1908692309404711>

bài 7

MẶN THỪA VỀ CHAY

Trần Xuân An

mỗi bữa chay có trứng hồng
trứng không sự sống ấm lòng ai chưa
thêm li sữa trắng bốn mùa
tươi môi trong mắt đâu thua mận đời!

tôi ngồi nghe chuyện lúa đôi
thấy bao sinh nở sáng ngời trẻ thơ
nợ thiên nhiên đến xuống mồ
nợ văn chương, nhẹ tình cờ, chiều nay

cũ xưa rồi, chuyện mận chay
nghìn năm chùa cổ, chuông lay thức người
chợ đời cá thịt vẫn tươi
bỗng nghe lạ tuổi hai mươi thắm thì!

thưa rằng, hạt lúa là chi
trứng âm, thân khoẻ, có gì nhẩn tâm! ⁽¹⁾
trắng mừng một sáng tay cầm
và mây sữa trắng rót rằm xuống li

chùa nguyên nền nếp từ bi
 vợ chồng muôn thuở vẫn y mặn nồng
 phải cư sĩ yêu nhau không
 trứng trắng mây sữa nâng dòng, tôi nghe ⁽²⁾

T.X.A.

chiều 19-7-2017 (HB17)

(1) Trứng âm: trứng thiếu yếu tố dương, trứng không có trống, không nở ra con.

(2) Nâng cao chất lượng dòng giống về mọi mặt: Vợ chồng cư sĩ ăn chay trường, sinh con, cần ăn trứng, uống sữa, để nâng cao sức khỏe, tâm vóc, chỉ số thông minh cho con.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1908783816062227>

bài 8

20-7-2017, CẦU Ý HỆ

Trần Xuân An

một bên bờ,
 chỉ chống một phía ngoại xâm
 cầu Hiền Lương đứng giữa,
 đau lòng vì ngoại xâm hai phía
 lịch sử như sông,
 Bến Hải không thể chẻ
 sóng già loại trừ nhau,
 sóng trẻ gộp chung vào

sách một phía,
 thuộc về bọt bèo nô lệ
 chữ nên như cát sỏi đáy sông,
 trên nền lòng dân tộc xưa sau
 đâu chỉ hai nước ngoại xâm,
 mà Hai Khối cùng hai hệ
 cầu Hiền Lương,
 bao gáy sách gỗ sần,
 màu của bền lâu.

T.X.A.

sáng sớm - 07:45, 22-7-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1910072125933396>

bài 9

**GỖ MÀU ĐẤT,
NƯỚC MÀU TRONG**
Trần Xuân An

Hiền Lương hai phía hai màu
gỗ sần sắc đất xưa sau, một lòng
thuần mạch Việt, bao nguồn sông
giữa Miền Trung, Bến Hải trong, không màu

thành sông rửa mặt cho nhau
nếp nhàu lại xoá nếp nhàu nơi đây
gỗ chung màu đất xứ này
xanh, vàng sắt, rõ nước hoài màu trong.

T.X.A.

10:12 - 11:40, 22-07-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1910134819260460>

bài 10

Có thể xem như đối thoại cùng cố thi sĩ Chế Lan Viên ⁽¹⁾:

BỤI MÀM, LINH HỒN ĐẦU THAI

Trần Xuân An

A

ta là ai? Từ đâu? Về đâu?
 nghiệp trong bụi mằm? Hương linh trong gió?
 nếu linh hồn, thì đã qua cầu, ăn rồi cháo lú

ngiệp chỉ là bụi lửa
 thấp nền luân hồi?
 hay hồn quên kiếp cũ đầu thai?

ta là bụi nghiệp cũ còn đây
 hay hồn xưa mang nghiệp
 cũng quên tiền kiếp, không là tiền kiếp

ta là ai? Từ đâu? Về đâu?
 ngoài nghiệp cũ, ta kiếp này, kiếp kia, khác biệt
 khắc khoải nghìn xưa, bình tâm nhé, lẽ mầu

khắc khoải ấy vượt qua, sẽ qua núi cao biển sâu
 hiểu ta vì ai? Gieo nhân cho đời hái quả
 vì mình cũng vì nhau, thoáng nay đẹp nghìn sau.

B

Ta là ai? Tia nghiệp thấp nền luân hồi ⁽²⁾
 húp cháo lú, đầu thai, đều quên kiếp cũ ⁽³⁾
 Ta vì ai? Gieo nhân, quả đời tay ủ
 vì nhau, thoáng này còn chín đẹp xa xôi.

C

Ta là ai? Nghiệp thấp nển luân hồi
 cháo lú, đầu thai, kiếp xưa quên tất
 Ta vì ai? Gieo nhân, nâng quả mật
 vì nhau, thoáng này, còn ngọt xa xôi.

T.X.A.

trước 10:30, 24-07-2017 HB17

24 & 25-07-2017 HB17

(1) Bài "*Hai câu hỏi*",

Chế Lan Viên

*"Ta là ai?", như ngọn gió siêu hình**Câu hỏi hư vô thổi nghìn nển tất**"Ta vì ai?" khẽ xoay chiều ngọn bắc**Bàn tay người thấp lại triệu chổi xanh*

"Chế Lan Viên toàn tập", Nxb Văn học, 2002 (do Vũ Thị Thường sưu tập và biên soạn)

Nguồn: thivien.net

(2) A-lại-da-thức, cái thức này không phải là linh hồn bất tử, thường hằng của mỗi cá thể con người còn lại sau khi thân xác chết đi. Thức mang nghiệp và đi vào một danh sắc mới để hình thành một kiếp mới. Không tiếp nối như linh hồn đầu thai nhưng cũng không đoạn diệt giữa kiếp trước với kiếp sau: trung đạo.

(3) Khái niệm hồn, linh hồn (bất tử) đối với nhiều nền văn hoá Đông, Tây, kể cả tín ngưỡng dân gian Việt Nam, vốn quen thuộc, dễ tiếp nhận hơn. Ngay Phật giáo phổ thông Việt Nam mình cũng quan niệm vậy, gọi là hương linh. Và do đó, phải có bát cháo lú ở sông Nại Hà cõi âm để quên kiếp cũ khi đi đầu thai. Như vậy hương linh vẫn là kiếp cũ nhưng đã quên hẳn hương linh cũ, kiếp cũ để đầu thai. Nó là nó đồng thời khác hẳn nó.

T.X.A.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1911113672495908>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1911524255788183>

bài 12

**GHI CHÉP MỘT CÂU HỎI
THÁNG BẢY ÂM DƯƠNG**
Trần Xuân An

*cứ thử hình dung hơn bảy mươi năm trước
chính phủ phát cờ Nga Xô và hát nhạc đỏ Tàu (*)
thì bạn chọn lựa, phân vân hay tìm con đường khác?
xin chân thật trả lời, để thấu hiểu nhau.*

(T.X.A.)

– hình dung hơn bảy mươi năm trước
đỉnh phát cờ Xô, hát nhạc Tàu (*)
bạn chọn? Phân vân? Tìm nẻo khác?
trả lời thành thật, cảm thông nhau

– thưa rằng, câu hỏi như dao khắc
trong sách sử xưa rêu đã phong
lửa tuổi chín vào mùa hậu chiến
nghe chuông tháng bảy lan ngân lòng

đáp hồi chuông chữ ba năm rưỡi
văng vẳng hay vang khuất khúc đời
mỗi khúc, mỗi trang người, mỗi khuất
cả chiều dài lịch sử như phôi

một đời đã kết tinh vào chữ
sách viết cho mình, sách viết người
tất cả sách là lời đã đáp
rêu trăm tuổi, dấu hỏi còn tươi.

T.X.A.

27 & 28-7-2017 (HB17)

(*) Bài "*Thăng lợi ca*" của Trung Quốc (từ 1949, rất phổ biến), có câu đầu là: "*Cờ đỏ năm sao bay phấp phới trước gió...*".

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1912700392337236>

bài 13

THƯA CÁC BÁC TIỀN BỐI

Trần Xuân An

thưa các bác, không có quyền thù hận,
sỉ nhục nhau

bởi sau cơn bão Nhật,
hai bên đều dựa vào Hai Khối giặc
Nga phân công Tàu, Mỹ lợi dụng Pháp
máu đổ đến Hiền Lương, Thạch Hãn
càng rõ nguồn đau

lũ chúng tôi và các cháu thế hệ sau
cũng không có quyền rửa nguyên
máu xương thuở ấy

Tổ quốc bốn nghìn năm,
lần đầu cuốn xoay trong toàn cầu lốc xoáy
bao luồng đối nghịch lạng rồi,
phải cùng nhau ngẩng đầu

Tàu hiện còn nhả Nga, nhưng Nga rút từ lâu
nhãn hiệu Hiến pháp ta thành bi hài quá thể
"*Chiến tranh hai con đường*",
xương rùng máu bết
để bây giờ... Thưa các bác,
vẫn còn thù hận, sỉ nhục nhau!

T.X.A.

30-7-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1913846072222668>

bài 14

**THOÁT CHIẾC CẦU Ý HỆ
LỊCH SỬ**

Trần Xuân An

mình can chi thời ấy
mà hoà giải bão bùng!

bao lần đã khép chặt
bìa bản thảo cứ bung

mười bốn bài viết tiếp
chữ nổi dòng rưng rưng

thấy *cầu Chiến Tranh Lạnh*
giữa ngàn năm muôn trùng

tập thơ này vẫn nhỏ
máu xương thì vô cùng!

trót sinh trong thời ấy
không cách nào quay lưng!

phơi trải *cầu Ý Hệ*
mong đời thôi lao lung.

T.X.A.

trước 17:01, 31-07-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1914361252171150>

bài 15

HAI CÂU

Trần Xuân An

câu đối, dù vui hay buồn
rơi xuôi cũng đối dòng khắc
lục bát, môi vui mặt chất
nằm ngâm, nước mắt chảy ngang

câu đối treo giữa thế gian
lục bát thường ngân sâu lắng
nay vẫn đối dòng, bất tận
lời ngỏ, nỗi niềm, đều vang

âm dương song song câu đối
ngược nghĩa vẫn bổ nghĩa nhau
cũng chính thể là lục bát
dấu gì, vẫn chẳng lạc đâu

chàng yêu nàng như câu đối
thanh thân đạo phố sánh vai
hông bát công vắn chân lục
đời trắng mặt, lúc chông gai...

trăm năm nhịp mùa ngâm khúc
song thất bát đối, thêm vắn
lục bát lắm khi tiểu đối
mãi còn, dấu đối là nhân.

T.X.A.

trước 11:05, 02-8-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1915149998758942>

bài 16

THẬP THOÁNG NGÂM KHÚC THỜI MÌNH
Trần Xuân An

tặng anh Khaly Cham (nhà thơ)

hồn thuần Việt long lanh ngâm khúc
 cũng lựa tư quốc phục ngàn xưa
 kêu thương trót át nhịp mùa
 áo thi nhân cổ có vừa tình nay?

thẻ ca dao vơi đầy chuốt khắc
 vẫn trắc sâu khi thắt vào lòng
 cho nên thanh thoát mệnh mỏng
 chỉ còn lục bát phải không hồi tình?

xưa nội chiến nước mình, hận đó
 xưa nhân tài trời bó, oán kia
 nhớ xưa trận tối ngục khuya
 áo nay ai nhớ xương lia máu loang?

nội chiến cũ khăn tang đều Việt
 bài Kê Diên vắng tiết tráng trai (*)
Chiến tranh Lạnh cạn máu ai?
 nội chiến này, giặc nước ngoài hai bên!

bi tráng khúc bút hèn, ngâm lệch
 tự khinh nay nhạt thếch hơn xưa
 thấm trong hùng, mặc vẫn vừa
 thịt da, quốc phục đã thừa rồi sao?

hình thức như bản sao nòi giống
 tiếng Việt nguyên, mới giọng thơ riêng
 ngoại xâm hai Khối, hai Miền
 thời bi kịch ngấm hùng thiêng, thẻ nào?

hồn thuần Việt mạch trào ngâm khúc
 xưa sau như tre trúc mãi xanh:
 phụ ngâm vang khúc sử Gianh
 cung ngâm vọng khúc kinh thành bút nghiên!

chống hai Khối, hai Miền nội chiến
 nội chiến xưa, Nam tiến, lún xa
 sông Gianh oán nghẹn, uất oà
 Hiền Lương ngâm khúc mãi là núi sông.

T.X.A.

trước 15:40, 03-8-2017 HB17

(*) Bài ca Sức sống Kê Diên (bài "*Mười cái trứng*").

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1915556978718244>

bài 17

BỔNG HIỆN RÕ LĂNG BÀ HỌC PHI

Trần Xuân An

lăng bà uy nghi, dù nay rêu cỏ
Sử quán nghiêm minh, Tôn phủ răn mình
có thân vương, công chúa còn rõ tội
nền xưa Học Phi toả sáng trung trinh

cho dù ai mưu cày lăng chứng tích
Bộ Công xưa đã đúng mực kính bà
mặc kẻ thù tung tin như tro trấu
sử soi qua rêu, gạch vẫn sắc hoa

giặc chiếm, vua không quyền, quan hãnh tiến
không truất được Phi, chẳng bản án nào
Học Phi mất, lúc hoàng triều khốn khó
Thực lục mới là tấm bia lăng cao

Thực lục muôn đời tấm bia bằng ngọc
nặng soi đạo đức, yêu nước thương dân
trước hậu sinh, tối đi hay bừng sáng (*)
trong lăng Học Phi, trong trẻo vô ngần.

T.X.A.

trước 06 & 08-08-2017 HB17

(*) "*Đại Nam thực lục*" là ngọc trong di sản sử liệu. Hậu thế đánh giá nó, theo quan điểm khoa học, dân tộc hơn: nó có thể tối đi hay bừng sáng ở từng khía cạnh, tùy nhân vật, tùy giai đoạn... Riêng về Học Phi và các nhân vật liên quan, ai cũng phải theo nguyên tắc: không có án đã tuyên, không có quả tang, tang chứng, thì không được bàn. "*Đại Nam thực lục*" đã minh định về nguyên nhân Kiến Phúc chết là do bệnh dài ngày, thuộc loại nan y thuở bấy giờ, và về Học phi Nguyễn Thị Hương, phụ chính Nguyễn Văn Tường, người mà Tôn Thất Thuyết và Hàm Nghi đã khẳng định là "*trung*

nghĩa từ xưa cũng không hơn được” (Dụ, Tân Sở, 1885). Các bài viết hiện nay bôi nhọ về vụ việc ấy là phạm pháp.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1916964295244179>

bài 18

**NGÃM VỀ CÁC BIA MỘ DI TÍCH,
LIÊN TƯỞNG
Trần Xuân An**

1. TIỂU SỬ

trong “*thế kỉ văn...*” và “*kỉ yếu...*”
cùng “*nhân vật chí...*” – ghi bia chằng?
bao đầu sách một đời, ai lược?
di tích, thảo nào bị hiểu lầm!

bia mộ xưa, đơn dòng chữ khắc
nhưng nghiêm, “*Thực lục*”, biên bằng tâm...
sách tôi viết, soạn, nguyên danh mục
tiêu chí nghìn năm vượt xoáy trầm

2. NGƯỜI XƯA

xưa đục: bia đăng khoa nghĩa tướng ⁽¹⁾
cắt lia “*Liệt truyện*” nhóm ngoài tầm
bao người nữa, mộ bia xiềng xích
dân chủ, gõ vào những lạng cam

dân chủ, mặt trời soi, cũng rõ
trăng kia, nhân loại đã in chân
đục và cắt, cái nhìn sao trọn
may “*Thực lục*” nguyên, giữa sáng ngần

tiêu chí ngàn năm là giữ nước
đem sinh mệnh, đối phó xâm lăng
luận anh hùng, khác chi trung nghĩa
chết đảo đày, thương nước nhớ dân

3. SỐNG, CHẾT VỚI SÁCH

tôi trải cả đời cùng phím bút
lòng như ai, gắng giữ tròn tâm
che trắng, rằm lại, nhưng đầu sách
thất lạc giữa đời là bật tằm

so sánh bất ngờ, liên tưởng ngộ
bật cười ời hơi bỗng trầm ngâm
bao người muôn thuở, tôi đương kiếp
cũng đọc trọn nhau, đừng lạc lằm

4. GIỚI CÀM BÚT, SÁCH, SINH MỆNH, MỘ CHỈ

mọi tác giả đều in tiểu sử –
là ghi bia – đã soạn nhiều lần
dựng trong mấy bộ sách chung nữa
nhưng chết chắc gì đủ nghĩa trang!

sách sống tuổi đời, sống vượt chết
sống tờ sinh mệnh, ngôi nhà thân
sống bia tiểu sử, lăng hay mộ ⁽²⁾
chung sống nghĩa trang, sống thể gian.

T.X.A.

sáng 12 & 13
& tối 14-8-2017 HB17

(1) Thời Cần vương, kể từ tháng 7-1885

(2) Hiện nay, trong ngôn ngữ bình thường hằng ngày, mộ có thành
quách chung quanh, được gọi là lăng; mộ chỉ có nấm mộ ⁽²⁾
được gọi là mộ.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1919602201647055>

bài 19

NỖI NHỚ CÔ GÁI THUỜ ĐÓ BÂY GIỜ

Trần Xuân An

hai mươi, cơ chi tuổi ấy
tuổi yêu da diết, trắng trong
bây giờ, đời quen gừng muối
nhớ em xưa, cũng mặn nồng

ta thất lạc nhau, thuờ đó
trắng tay chưa nắm tay hồng
ba mươi năm hơn, gặp lại
nhớ sao như nhớ vợ chồng!

tình yêu của người đứng tuổi
khác ngày xưa ta còn không
nhớ sao nhớ hơn chồng vợ
vì hết cơ may vợ chồng!

nhớ em ngát hương da thịt
ngát ngậy dăm thoáng mơ màng
mặn nồng ta chưa có thật
chỉ là tuổi hết trắng trong!

thôi đành, mãi như ngày cũ
trách tóc vẫn chưa trắng lòng
cái chi cũng quen thành nếp
gặp nhau, tìm gắng nầu sòng

ta hoá tuổi nàng ngâm khúc
tuổi ca dao chàng mệnh mông
làm thơ thay bao người khác
suối sông theo những lối vòng

nếp gấp núi rừng thành suối
thành nếp qua đồng là sông
nàng chảy qua chàng nếp nhớ
tình thành nếp bạn, êm dòng.

T.X.A.

08:15 - 09:55, 18-8-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1921927741414501>

bài 20

SỬ TRONG RẪM THÁNG BẢY
Trần Xuân An

Rằm tháng bảy mơ Tết
 sử thơm ba đoá đào
 hai bông mai vàng ngát
 đỏ, vàng đều công lao?

hoa, đánh năm xâm lược
 Đất nước mình khốn nghèo
 đuổi giặc phải dựa giặc
 nay Sử – Rằm sáng treo?

vàng nguyệt, vì dựa giặc
 dựa giặc, đỏ tay sai
 nhưng đều vượt thân phận
 rửa nhau thế, cho ai?

dựa Tàu, thù nghìn thuở
 dựa Pháp, thù trăm năm
Chiến tranh Lạnh, Nga - Mỹ
 thời đỏ - vàng Việt Nam!

ba mươi năm vàng - đỏ
 ba đào và hai mai
 đôi bên đều sáng tỏ
 sử vụn mùa tương lai

hai Khối thành nội chiến
 nỗi đau đến muôn đời
 Rằm đầu thu cũng Tết
 hứa đào, mai đều tươi?

đào thắng thì đã thắng
 mai thua đã thua rồi
 nhưng mấy triệu người chết?
 ơi hoa – biểu tượng thời

ước chi bớt giấy mã
 để in năm đoá bông
 (nội chiến – năm giặc ngoại)
 thắng, bại đều chiến công

ba đoá thắng, đào đỏ
 hai bông thua, mai vàng
 nhưng đều chống xâm lược
 năm hoa in Rằm trắng

giặc hết nhưng xiềng xích
 vẫn còn trong não ta
 tôn sùng lãnh tụ ngoại
 Sử trong Rằm mưa sa?

bao giờ mới có sử
 rõ năm giặc ngoại cường
 Pháp, Nga, Nhật, Tàu, Mỹ?
 đành mừng Sử – Rằm sương.

T.X.A.

trước 20:21, 19-8-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1922507501356525>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1924720854468523>

dấu sao, đào và mai đều hoa danh dự
danh dự một thuở đỏ - vàng...
Nam - Bắc đều người Việt Nam.

T.X.A.

sáng 28-8-2017 (HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1925986454341963>

bài 22

Chiến tranh, nhìn về phía Nga Xô

GIÁ MẶC CẢ CỦA NGA XÔ

Trần Xuân An

Nga Xô đã cùng Phan Bội Châu mặc cả
từ năm hai mươi, chính trị như đức tin ⁽¹⁾
viện trợ, huấn luyện người, cấp vũ khí
đổi lại, là truyền bá, thực thi chủ nghĩa Lê-nin

khô khốc. Lạnh lùng.

... Nga Xô bành trướng làn sóng đỏ
với điều kiện kia, nâng Nga cao uy thế vượt tầm
rời chiến tranh Đông Dương kéo sa lầy Mỹ
Nga Xô rảnh tay khi tràn xương máu Việt Nam

hoành tráng biểu ngữ trước Dinh Độc Lập
là sáng ngời chủ nghĩa Mác - Lê
tiếp bao năm Lê-nin trong đầu, trong tim Việt
thì giá mặc cả ngày xưa đâu phải rẻ rề!

tôi phải đứng trên lập trường dân tộc
chữ không nghiêng bên đỏ, không ngả bên vàng
để vết thương một thời *Chiến tranh Lạnh*
không còn xót đau hoà bình, dân chủ Việt Nam

tôi cũng nhìn tương lai với viễn vọng kính
xã hội đại đồng, thế giới đại đồng!
xây xí nghiệp bằng gạch hoà bình, cộng sản
nhưng thật có bao giờ thôi bạo lực không?

Phan Bội Châu từ chối, nhưng Bác Hồ chấp nhận
với giá mặc cả năm hai mươi xưa,
nay độc lập gần trọn rồi
con đường đỏ, máu xương, vang lừng thế giới
không chỉ hai, mà đến năm đế quốc,

bài 23

**HOA VONG ƯU,
ĐỔI MỚI VÀ ĐỔI MỚI
Trần Xuân An**

chiến tranh là biện chứng
hoà bình màu hoa huyền (*)
phủ định của phủ định
quá khứ đào mai nguyên

trở thêm nhánh Ý Hệ
vươn về thời xa xôi
nhìn chiến tranh cho thật
vẫn trên thân cây tôi

trở vươn cành Đổi Mới
mọi chân trời xa xôi
năm ngoại xâm thành bạn
tôi trên đất nước tôi

tôi cũng là biện chứng
bình tâm màu hoa huyền
mới để mới hơn nữa
sách viết cành cũ nguyên.

T.X.A.

31-8-2017 (HB17)

(*) Cũng có nơi gọi là hoa hiên. Loại hoa này có màu sắc đặc trưng, tiêu biểu như màu nghệ, màu gạch nung, nhưng tươi sáng (sắc độ trung hoà giữa đỏ nguyên và vàng nguyên).

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1927219937551948>

bài 24

NGÀY TUYÊN NGÔN ĐỘC LẬP NĂM NAY

Trần Xuân An

con đường vàng, Mỹ còn đang lợi dụng Pháp
con đường đỏ, Nga và Tàu ngồi trong đầu
chín năm, trước ngày cầu Hiền Lương chia cắt...
Tuyên ngôn Độc lập để dành cho mai sau

hoà giải là thấu hiểu vì sao như vậy
lịch sử hơi ời, chất chứa mạch buồn sâu
Luận cương Xô viết? ⁽¹⁾ Đồng minh sao có Pháp?
như rắn ngành y, dấu hỏi vợi lòng đau! ⁽²⁾

Quốc khánh nước mình cứ như Ngày Thầy thuốc
cũng Ngày Nhà thơ, bút nhả mực – dấu than
Tuyên ngôn Độc lập, nếu thật, là hoà giải
hiển hiện sống trong đời, không phải nghĩa trang

Tuyên ngôn Độc lập không phải con đường đỏ
quốc hiệu – con đường vàng, dân chủ quốc gia
cùng quốc kì Tháng Tám đỏ màu cộng sản
Chiến tranh Lạnh lưu vào Quốc khánh nước ta

trật tự lưỡng cực Yalta hình thành trước ⁽³⁾
hai Khối chia nhau, sẽ chia cắt Việt Nam?
đau vụn nước, trách ngoại cường và tự vấn
Tuyên ngôn Độc lập vẫn ngời sáng nghìn năm

dứt nội chiến – chống chéo ngoại cường xâm lược
tôi mười chín tuổi, Ngày Tuyên ngôn đã xa
mừng hoà bình, dù chỉ một bên toàn thắng
viết cho người đã khuất, người chưa sinh ra...

T.X.A.

01-9-2017 (HB17)

- (1) Luận cương 1930 do TBT. Trần Phú viết, mang đậm chất Xô viết, như phong trào Xô viết Nghệ - Tĩnh 1930-1931.
- (2) Biểu trưng Tổ chức Y tế thế giới (WHO: World Health Organization): Rắn nhả nọc độc; thuốc vừa có tác dụng chữa bệnh nhưng cũng là chất độc...
- (3) Từ sau ngày 4 - ngày 11 tháng 02-1945, Việt Nam thuộc khu vực bị phân chia, mà khu vực Đông Nam Á này sẽ chịu sự chi phối của Mỹ và Phương Tây (trong đó có thực dân Pháp). Nhưng rồi cũng hình thành theo trật tự lưỡng cực - hai Khối, đứng đầu là Nga và Mỹ.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1928004364140172>

bài 25

NGÔI ĐÌNH PHAN HUYỀN

Trần Xuân An

mười ba tuổi, xa quê đi học
 điển huyền đường khiến mắt rưng rụa (*)
 nhớ quán nhà, bên đình phố huyện
 tâm con khuây khoả – vong ưu hoa

ngực con thành ngôi đình thờ sồng
 mẹ sao đành cỏ phía bắc vườn
 chiến tranh, đổ nhà, mơ hoá gạch
 xây sinh từ cửa mẹ kính thương

lòng hiếu thuở học trò nông ngạo
 nên bút danh, nghĩa Người Mẹ thôi
 con cầm bút, chăm lo, thương chữ
 sách không là lũ trẻ mồ côi

tuổi nhỏ, học sách xưa, báo hiếu
 xa mẹ, bút danh huyền ấm hồn
 nay đình không đạt, đèn không đạt
 mộ mẹ hương khói trong thơ con.

T.X.A.

02-9-2017 (12-7 Đình Dậu HB17, mùa báo hiếu)

(*) Theo điển tích xưa, trong văn chương cổ, hoa huyền (hoa hiên, kim châm, vong ưu – quên hết mọi phiền lo), trồng ở phía bắc ngôi nhà, là biểu tượng về Người Mẹ.

Cụ thể hơn, HUYỀN ĐƯỜNG (đường: 堂): nhà có trồng hoa huyền, thường được rút gọn thành một từ ghép là nhà huyền; HUYỀN ĐÌNH (2 chữ đình: 亭, nhà nhỏ, ngôi đình làng; 庭, sân trước), thường được dùng với chữ huyền thứ hai: sân có trồng hoa huyền. Cả hai từ đều có nghĩa là người mẹ.

Tôi cảm thấy xúc động hơn với nghĩa: ngôi đình làng có trồng hoa huệ. Do đó, tôi lấy bút danh là Huệ Đình, Phan Huệ Đình (trong tâm tôi, có ngôi đình thờ sống người mẹ họ Phan).

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1928030010804274>

bài 26

THƯỚC ĐO CỦA SỬ VÀ VĂN

Trần Xuân An

đo thực chất nhân vật lịch sử
 biết lấy thước gì?
 có kẻ cam chịu tiếng tay sai
 nhưng cháy bỏng lòng cứu nước
 đo nhân cách chẳng?
 kẻ vì lợi, xa hoa, kẻ vì danh, trong sạch
 giết hại người yêu nước chẳng?
 yêu nước vẫn đối phương chẳng
 nếu chính kiến khác?
 đo tôn giáo, trào lưu tư tưởng, gốc gác?
 hậu thuẫn bên ngoài, hậu thuẫn nhân dân?
 chỉ biết đo bằng thành quả cuối cùng?
 nhưng thành quả cuối cùng chưa đạt?
 để đo được
 phải gộp lại tất
 thước đo hẳn muôn nơi, muôn thuở chung
 đặt trong bối cảnh xa, gần, và thế nước

có những nhân vật anh hùng trong sử
 khiến đời sau khóc thét
 bàn tay nhuộm máu, kinh hoàng
 có những tên như thể chân tu
 nhưng phản quốc
 không giết một ai
 nhưng dim chết dân tộc
 bút sử lạnh lùng
 cần lời bình chẳng?
 bút văn chương cảm xúc
 cần chẳng tỉnh người
 đôi khi tự giật tóc?
 đạo đức học cho tuổi học trò ngây thơ?
 đạo đức học cho người trưởng thành, bản lĩnh?

có đạo đức học riêng về giới làm chính trị?
vấn ơ, sử ơ, đừng loạn choạng, hư vô
và nhà chính trị ơ, đừng hòng lừa hậu thế.

T.X.A.

04-9-2017 (HB17)

.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1928823670724908>

bài 27

MÙA HOA HỒNG BÁO HIẾU

Trần Xuân An

Vu lan mới với bông hồng
đỏ hay trắng vẫn tấm lòng rằm nguyên

nhớ cụ bà thầy Kiên Liên
đau con quý tộc, nẻo thiền tìm đi
oán y bát, hoá sân si
bà mẹ hiền bỗng khác gì quý ma

nếu rằm để kể tội bà
thì Vu lan tự xưa xa vắng chùa
thầy Liên cứu mẹ bao mùa
là cứu trắng, ố vì chưa hiểu thiền

nguyệt cảm chịu án đảo huyền
vì thương con, mẹ Kiên Liên chống chùa
chuông chùa rộng tiếng hương đưa
tâm bà trắng sáng dầu mưa, quên phiền

ơn phúc hậu mẹ ta hiền
mẹ còn, hồng thắm, mẹ thiêng, trong hồng.

T.X.A.

04-9-2017 (14-7 Đinh Dậu HB17)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1929053980701877>

nói vậy nhưng đâu phải thế, ời ruột thịt hai miền
mấy triệu người chết, trong hôm nay, hồn còn sống
xin chiêu hồn họ,

là chiêu hồn chúng ta, hồn nòi giống
1945-1991, dựng bia màu gạch nung
trong mỗi người Việt Nam.

T.X.A.

sáng 06-9-2017

(16-7 Đinh Dậu HB17, mùa báo hiếu)

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1929681280639147>

bài 29

HAI CHIẾC CẦU, HAI CHIẾC CÂN

Trần Xuân An

có hàng vạn người dựng ven đường lều trại
từ bờ sông này đến giáp ranh tỉnh kia
bồn chồn, xót xa hay quyết rời nơi chôn nhau cắt rốn
họ bạc phờ, lếch thếch, mắt trẻ thơ đầm đìa

họ vào theo phe Đồng Minh có Mỹ
sau khi mừng vui Pháp tàn mộng tái xâm lăng?
họ vào theo Quốc gia Việt Nam triều Nguyễn
chiến đấu hơn sáu năm, giành lại nửa nước vàng?

họ vào theo chân Thiên Chúa
Chúa đã rời nửa nước đổ từ đây?
họ vào theo chân Đức Phật
bên kia sông, chùa còn hương khói đêm ngày?

sông Bến Hải của Quảng Trị quê hương đó
bây giờ tôi mới tin, còn gánh thêm nỗi đau này
sách cũ lược ghi, di cư bằng đường không, đường biển
thật ra còn đường bộ, ùn tắc bên cầu đấng cay!

sông Bến Hải hỏi ai đánh tan giặc Pháp
gió trả lời, lưỡng cực Yalta,
Đông Nam Á đổ đầu
cầu Hiền Lương buồn hai miền chống chéo
bản chéo hai phía ngoại cường chỗ dựa phía sau

cầu Hiền Lương thành chiếc cân lịch sử
cân ấy lại là cầu Ga qua sông Thạch Hãn trong kia
cân nào cũng gãy,
Đại lộ Kinh hoàng, thoát vào, đẫm máu
Mỹ cũng cuốn cờ. Người vượt biên theo di tản, xa lìa

sự thật lịch sử rõ ràng thế đó
cầu Hiền Lương, cầu Ga thêm một nét đau
tôi muốn đem bài thơ hai mai vàng, ba đào đỏ (*)
đặt trên hai chiếc cân lịch sử là hai chiếc cầu.

T.X.A.

trước 05:12 chiều 08-9-2017 HB17

(*) Xem bài "*Sử trong Rằm tháng bảy*" trong tập thơ này:
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1922507501356525>

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1930596427214299>

bài 30

BÌNH TÂM VỚI THƠ HOÀ GIẢI

Trần Xuân An

chiến tranh,

nhiều nỗi đau cùng nỗi đau xương máu
nhưng bên thắng, dịu vui, bay quá núi cao
bên bại, đào sâu vực sâu té xuống
thôi, hưu lâu rồi, họ rủ nhau,
ra bình nguyên trà rượu đi nào

rất dân dã, cởi hết áo, đánh trần cho chân thật
mặt phải đây, lộn trái chiến tranh đây
tôi cũng đọc thơ tôi viết về
bên đỏ thắng nhiều giặc ngoại
cả thơ tôi viết về
bên vàng chống các ngoại xâm
từ phía khác,
trắng tay

các anh cựa đỏ, cựa vàng thất thập
mỗi bên chống bốn ngoại xâm^(*),
tôi chưa cầm súng bao giờ
các anh chừa Mỹ hoặc Nga Xô, tôi chống tất
để hoà giải đỉnh cao, vực sâu...
Xin bình tâm với thơ.

T.X.A.

trước 22:01 tối 08-9-2017 HB17

(*) Xem bài thơ "*Thuở ấy, Miền Nam*" trong tập thơ này:
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1925986454341963>

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1930731950534080>

CHÚ THÍCH CẦN THIẾT

A.

VÀI DÒNG CHÚ GIẢI

VỀ TÍN NGƯỠNG TỔ TIÊN, TRỜI BỤT THUẦN VIỆT

(Nhấn mạnh:

TÍNH PHỔ QUÁT NHÂN LOẠI

TÍNH BẢN SẮC DÂN TỘC

TÍNH CỤ THỂ GIA TỘC)

1) Tổ: Quốc tổ: vua Hùng, biểu tượng lập quốc (dựng nước) chứ không phải những người tạo lập các triều đại về sau.

2) Tiên: Gia tiên, tiền nhân của dòng họ và cụ thể, gần gũi hơn, là 3 đời trước gia chủ (ông bà cố, ông bà nội, cha mẹ)...

3) Trời (tiếng Việt cũng chỉ bầu trời, cũng gọi là Giàng, không phải Thiên Chúa của Do Thái, không phải Ngọc hoàng Thượng đế của Trung Hoa): Trời theo vũ trụ quan người Việt Nam. Người Việt không thờ Trời bằng hình tượng, mà chỉ thờ như ý niệm, giữa trời đất, ở bàn Thiên.

4) Bụt, phiên âm và gọi tắt từ Buddha (người giác ngộ). Tuy vậy, hình ảnh Bụt trong tâm thức Việt là cụ già tóc búi tó, râu dài, đều bạc trắng. Đó là cụ già người Việt, chứ không phải là Đức Phật trong chùa Phật giáo. Bụt cũng là ý niệm.

Tín ngưỡng Tổ tiên, Trời Bụt vừa mang tính phổ quát của nhân loại, vừa rõ tính đặc sắc dân tộc Việt Nam, vừa thể hiện tính cụ thể mỗi gia đình, dòng họ.

Đây là viên ngọc tín ngưỡng, tâm linh do dân tộc ta chiêm nghiệm, hình thành từ ngàn năm trước. Cũng lâu rồi, nó bị vùi lấp, vỡ ra mấy mảnh. Nay, viên ngọc ấy được nhặt ra, lau rửa, ráp lại, hàn gắn, và vẫn nguyên vẹn, không tí vết.

Nói đúng hơn, viên ngọc tín ngưỡng, tâm linh này vẫn hằng ngày tồn tại trong tâm thức từng người, trên ban thờ gia đình, trước mỗi nén hương chúng ta kính cẩn thắp, nhưng chúng ta chưa có dịp

nhìn kĩ, nhìn trọn vẹn, mà chỉ nhìn một hoặc vài góc độ nào đó (nên cứ ngỡ nó đã bị vỡ), và chưa trau chuốt lại đó thôi.

T.X.A.

05-7-2017

B.

NGHI THỨC

TÍN NGƯỞNG TỔ TIÊN TRỜI BỤT THUẦN VIỆT

Tín ngưỡng Tổ Tiên, Trời Bụt đã tồn tại hàng nghìn năm trong phong tục, nếp sống của tuyệt đại đa số người Việt. Nơi thờ, tự khí để thực hiện nghi thức đã hiện hữu sẵn ở mỗi ngôi nhà.

Chỉ có hai bàn thờ:

- 1) Bàn thờ Tổ Tiên trong nhà;
- 2) Bàn Thiên trước sân hay ban công (bao lơn) nhà.

Ngoài Tết Nguyên đán, Mừng Năm tháng năm, lễ hội đình làng, nhà thờ họ tộc, người Việt còn có những ngày giỗ, cúng:

1) Giỗ Quốc Tổ Hùng vương: 03-10 âm lịch hàng năm: Hướng về Đền Hùng, thắp hương tri ân, tưởng niệm. Cũng có nhiều nhà làm giỗ Quốc Tổ, như giỗ ông bà, cha mẹ đã khuất, rất tốt đẹp.

2) Giỗ Gia Tiên (ông bà cố, ông bà nội, cha mẹ...).

3) Cúng rằm, mừng một hàng tháng: thắp hương (có hoa quả càng tốt) khấn niệm Trời và Bụt, cùng vài phút hướng tâm về lịch sử loài người, lịch sử dân tộc.

Thật là giản dị nhưng vô cùng ý nghĩa.

Đây là những gì đã tồn tại hàng nghìn năm, và sẽ còn mãi mãi đến muôn đời sau. Ở đây, tôi chỉ xin nhắc lại để chúng ta, nhất là các bạn trẻ, cùng nhớ và khắc sâu.

T.X.A.

06-7-2017

C.
 CƠ SỞ NHẬN THỨC LỊCH SỬ
 TRONG MỘT BÀI THƠ CỦA TÔI
 (“SỬ TRONG RÂM THÁNG BẢY”)

1) Ba đoá hoa đào đỏ chiến công:

Triều Nguyễn đã dựa vào Nhật (chính phủ Trần Trọng Kim). Sau đó, Bảo Đại bị truất phế. Vài năm sau, triều Nguyễn lại dựa vào Pháp nhưng thực chất dựa vào Mỹ (Quốc gia Việt Nam). Quốc gia Việt Nam trở thành Việt Nam cộng hoà, tiếp tục dựa vào Mỹ.

Với tiến trình đối kháng, góp phần nhỏ vào việc đánh Nhật với sự hỗ trợ của Mỹ, lực lượng Cộng sản Việt Nam tiếp tục dựa vào Nga Xô, Trung Cộng để đánh thắng Pháp và Quốc gia Việt Nam (nhưng chỉ được làm chủ từ vĩ tuyến 17 trở ra), lại tiếp tục dựa như thế để đánh thắng Mỹ và Việt Nam cộng hoà (thống nhất toàn quốc). Đó là ba đoá đào đỏ.

2) Hai bông hoa mai vàng chiến công:

Vì lực lượng Cộng sản Việt Nam (Đảng Cộng sản Đông Dương, Việt Minh, Đảng Lao động Việt Nam) hình thành, phát triển do sự trang bị ý thức hệ, đào tạo nhân lực, viện trợ vũ khí của Nga Xô, và từ sự phân công của Nga Xô cho Trung Quốc phụ trách, nên dân tộc Việt Nam không hoàn toàn ủng hộ. Một bộ phận lớn, không phải nhỏ, đương nhiên trở thành phe Chính phủ Trần Trọng Kim (quốc hiệu Đế quốc Việt Nam), Quốc gia Việt Nam, rồi Việt Nam cộng hoà.

Nga Xô bành trướng chủ nghĩa Lê-nin của họ bằng cách đó: Trung Quốc và Việt Nam muốn được viện trợ, đào tạo, cố vấn, phải chấp nhận truyền bá và thực thi chủ thuyết của lãnh tụ Lê-nin và cả Stalin, kể cả màu cờ, hoạ tiết trên cờ... Sau đó, Trung Quốc lại cũng y theo Nga Xô, buộc Việt Nam tôn sùng thêm cả Mao. Điều đó ghi vào Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam (Đảng Cộng sản Đông Dương) từ 1930, 1935, rồi cụ thể, đầy đủ, từ 1951, với tên gọi Đảng Lao động Việt Nam⁽¹⁾.

Do đó, Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà chống cộng sản xâm lược, bành trướng (chống Nga Xô, Trung Cộng và trực tiếp chống Việt Nam dân chủ cộng hoà). Dù bại, họ vẫn xem họ có công chống ngoại xâm Nga Xô, Trung Cộng. Đó là hai đoá mai vàng.

Dấu sao, Quốc gia, Cộng hoà cũng đã tiêu vong, thuộc về quá khứ một đi không trở lại.

T.X.A.
23 & 24-8-2017 HB17

(*) Trích “Điều lệ Đảng Lao động Việt Nam”, 1951:

1) " *Đảng Lao động Việt Nam lấy chủ nghĩa Mác - Ăngghen - Lênin - Xtalin và tư tưởng Mao Trạch Đông kết hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng*".

2) "*Đảng Lao động Việt Nam nhận định cách mạng Việt Nam là một bộ phận không thể tách rời của phong trào hoà bình, dân chủ và xã hội chủ nghĩa thế giới do Liên Xô lãnh đạo*".

D.
CÁCH GỌI MIỆT THỊ “NGUY”,
THÔNG TIN TỪ BỘ QUỐC SỬ MỚI
VÀ Ý KIẾN CỦA TÔI

I. Thông tin tóm lược:

Trong bộ Lịch sử Việt Nam 15 tập (xuất bản 2014, tái bản lần thứ nhất 2017), ban biên soạn vẫn xem Nhà nước Quốc gia Việt Nam (1949-1955) và quân đội của Nhà nước ấy là nguy quyền, nguy quân. Tuy nhiên, ban biên soạn lại xác định, tuy cũng Nhà nước đó, nhưng sau tháng 7-1954, và khi đã đổi tên thành Việt Nam cộng hoà (1955-1975), thì không còn bị gọi là nguy nữa, mà xem như một thực thể nhà nước được nhiều nước trên thế giới công nhận tại Miền Nam Việt Nam, song song tồn tại cùng Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà ở Miền Bắc Việt Nam.

II. Theo ý kiến cá nhân tôi:

1) Nhà nước Việt Nam cộng hoà tại Miền Nam Việt Nam có hai giai đoạn chính, xác lập với hai danh xưng: Nền Đệ nhất Cộng hoà (1955-1963) và Nền Đệ nhị Cộng hoà (1967-1975). Đây là hai nền cộng hoà bị Thiên Chúa giáo tranh đoạt, chiếm dụng và lũng đoạn, ở giai đoạn Ngô Đình Diệm nặng nề hơn giai đoạn Nguyễn Văn Thiệu. Vì sự chiếm dụng đó, mới có cuộc đảo chính (lực lượng quân nhân gọi là cách mạng thật sự) vào năm 1963, lật đổ Ngô Đình Diệm. Thời Đệ nhị Cộng hoà, sự lũng đoạn không còn như thời Đệ nhất, mặc dù Thiên Chúa giáo vẫn còn uy thế ít nhiều.

2) Về Nhà nước Quốc gia Việt Nam: Nhà nước này về mặt danh nghĩa, nó vẫn là Triều Nguyễn, một triều đại nhất thống từ 1802 đến 1955, bao gồm cả giai đoạn khoảng 4 tháng với danh xưng Đế quốc Việt Nam (Chính phủ Trần Trọng Kim), trừ vài ba năm, 8-1945 – 1948/1949. Người đứng đầu nó (quốc trưởng) vẫn là vua chính tông nhà Nguyễn. Nó là Nhà nước chính danh, mặc dù từ 1885 đến 1955 nó bị lệ thuộc nặng nề vào thực dân Pháp, và từ 1949, vào viện trợ của Mỹ. Nói rõ là trong giai đoạn 1949-1955, Nhà nước Quốc gia Việt Nam bị lệ thuộc vào Mỹ chứ không phải vào Pháp (Pháp bị Mỹ lợi dụng từ 1947 đến 1954, vì Pháp đã kiệt quệ). Đối với nhân dân, Nhà Nguyễn như chủ nhà chính thống bị bọn cướp không chế từ 1885 đến 1954/1955, nhưng Nhà Nguyễn vẫn là chủ nhà.

3) Trên cơ sở đó, Việt Nam cộng hoà (1955-1975) chỉ là sự tiếp nối của triều Nguyễn về mọi mặt, từ nhân lực đến vật lực, nhưng về hình thức và cách tổ chức bộ máy nhà nước, chính thể quân chủ lập hiến và ngai vàng không còn mà thôi. Và lại, nó còn bị chiếm dụng bởi Thiên Chúa giáo (thân Pháp, về sau được Mỹ trọng dụng). Nếu nhận xét khách quan, thì chính Nhà nước Quốc gia Việt Nam bằng 6 năm chống cộng sản Liên Xô, Trung Quốc mà trực tiếp là chống Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà mới giành lại được nửa nước (từ vĩ tuyến 17 trở vào). Do đó, nó vẫn chính danh. Không thể gọi nó là nguy được, mặc dù nó bị lệ thuộc nặng nề vào Pháp, thực chất là Mỹ. Nhà nước Quốc gia Việt Nam^(*), về mặt lí, nó chính danh hơn Việt Nam cộng hoà vốn bị Thiên Chúa giáo lũng đoạn, chiếm dụng. Vậy tại sao lại gọi nó là nguy, trong khi Việt Nam cộng hoà thì lại không bị gọi như thế?

4) Nhưng các ý trên là chỉ bàn về một mặt. Còn mặt khác là Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà. Nhà nước này là gì? Nói thẳng ra, nó chỉ là vệ tinh của Liên Xô, thực chất là Nga Xô, và do Trung quốc được phân công phụ trách viện trợ, chủ yếu là trung chuyển viện trợ, cố vấn, chỉ đạo. Nó cũng chỉ là một nhà nước tay sai, trong quá trình bành trướng của khối Nga Xô. Mặc dù có công góp phần nhỏ đánh Nhật, và đánh thắng Pháp với sự viện trợ, cố vấn, chỉ đạo ấy, nó vẫn chỉ là kết quả của sự bành trướng cộng sản mà thôi.

5) Gọi đúng thực chất, Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà cũng như Việt Nam dân chủ cộng hoà đều là nguy, tay sai như nhau, vì đều do hai Khối (đứng đầu là Nga Xô và Mỹ) hà hơi, tiếp sức cả vũ khí, quân trang quân dụng, đào tạo nhân lực, và cả ý thức hệ. Tuy vậy, cả hai (1. Quốc gia – Cộng hoà và 2. Cộng sản) đều cố vượt thoát thân phận nguy, tay sai của họ, để giành quyền tự chủ; cố thoát bàn tay lông lá, nhầy nhụa của ngoại cường hai Khối, được chừng nào hay chừng ấy. Vì vậy, gọi cả hai là nguy, là tay sai, đều oan uổng và chỉ có lợi cho các ngoại cường mà thôi. Xấu mặt ruột thịt Nam thì cũng chẳng đẹp mặt gì cho ruột thịt Bắc, và ngược lại, cũng thế. Thực chất hơn, cả Quốc gia – Cộng hoà và Cộng sản tại Việt Nam đã chống nhau, tức là đã chống cả hai Khối. Cả hai đều dựa vào ngoại xâm để chống ngoại xâm.

6) Thiết nghĩ không cần phải nói thêm, nhưng cũng cần nói cho rõ: Do hoàn cảnh nước ta khốn nghèo, bị chìm trong lạc hậu, nên chống ngoại xâm, phải dựa vào ngoại xâm khác. Trong hai thực thể 1. Quốc gia Việt Nam – Việt Nam cộng hoà và 2. Việt Nam dân chủ cộng hoà, thì Việt Nam dân chủ cộng hoà có công chống ngoại xâm lớn nhất và đã thống nhất được Đất nước (chỉ còn khuyết điểm sùng bái lãnh tụ ngoại cường Mác, Lê-nin, và một số khuyết điểm thuộc về chính thể như cơ chế dân chủ...). Mặc dù như vậy, về Nhà nước Quốc gia Việt Nam – Nhà nước Việt Nam cộng hoà, chứ không chỉ riêng Việt Nam cộng hoà, chúng ta vẫn không nên gọi là nguy, nếu chúng ta không muốn là những kẻ hàm hồ đối với lịch sử dân tộc giai đoạn ấy.

T.X.A.

sáng 21-08-2017 (HB17)

(*) Từ 1950, Nhà nước Quốc gia Việt Nam của Bảo Đại đã được khoảng 35 nước trên thế giới công nhận, thiết lập quan hệ ngoại giao.

E.

KHÉP LẠI VẤN NẠN 1945-1975:

SỰ THẬT LỊCH SỬ CÓ GIÁ TRỊ VĨNH CỬU

Cho dù quyển sử 1945-1975 chỉ có độ dày dưới trăm trang hay cả ngàn trang sách, được viết với quan điểm, lập trường nào, trên cơ sở nguồn tư liệu nào, và ban biên soạn nào viết, thì sự thật lịch sử đã cô đọng trong hai vế câu này vẫn không thể khác được:

1) Phe Việt Nam dân chủ cộng hoà: Góp phần nhỏ đánh Nhật, thắng Pháp, thắng Mỹ (chống phát-xít, thực dân cũ, “can thiệp quốc tế” xâm lược);

2) Phe Quốc gia Việt Nam – Việt Nam cộng hoà: Chống Nga Xô, Trung Cộng (chống cộng sản xâm lược) ^(*).

Bởi lẽ, đó là mục tiêu, tôn chỉ vốn được xác định trong những văn kiện cơ bản nhất của mỗi phe, thể hiện ra ở vô vàn bích chương, khẩu hiệu, trên vách, trên sách báo, trên sóng phát thanh, truyền hình, và trong mọi hành động chính trị, quân sự của hai phe...

Cả hai phe rơi vào nội chiến nhưng đều chống ngoại xâm – những ngoại xâm là chỗ dựa của mỗi phe.

Nhà nước Quốc gia Việt Nam từ 1948/1949 đã được Mỹ viện trợ, thực chất đã đồng minh với Mỹ, chứ không phải với Pháp. Pháp chỉ bị Mỹ lợi dụng mà thôi. Can thiệp Mỹ sẽ xua gạt thực dân Pháp, cho dù liên minh Pháp - Quốc gia Việt Nam thắng hay bại. Và sự thể đã diễn ra, sau 1954. Mặc dù là đồng minh yếu thế của Mỹ, nhưng đây là điểm chứng tỏ danh dự của Quốc gia Việt Nam, tức Việt Nam cộng hoà (1955-1975). Mỹ không phải là thực dân như Pháp, Nhật.

Một ưu điểm vượt trội của Quốc gia Việt Nam – Việt Nam cộng hoà là không sùng bái cá nhân lãnh tụ chính trị ngoại cường, không tuân thủ chủ nghĩa, tư tưởng của các lãnh tụ ngoại cường. Điều đó chứng tỏ hai thể chế của một thực thể chính trị ấy không

nô lệ (có thể phần nào trừ ra Đệ nhất cộng hoà Ngô Đình Diệm, chịu lệ thuộc vào giáo hoàng, Vatican khá nhiều, không những về tôn giáo mà cả về chính trị).

Dựa vào ngoại cường nào cũng nhục, cho dù dựa Mỹ hay Nga Xô – Trung Quốc... Điều đó là vạ bất đắc dĩ, trong hoàn cảnh Đất nước khốn nghèo, bị thực dân chìm trong lạc hậu, đủ thứ ngoại xâm, phân hoá dân tộc (sự “dựa dẫm” ấy khiến sự phân hoá dân tộc nặng nề hơn!). Vấn đề là phải làm cho Đất nước giàu mạnh để giữ nước.

Thiết tưởng cũng cần khẳng định rõ một lần nữa: Dẫu sao, thực thể chế độ chính trị Quốc gia Việt Nam – Việt Nam cộng hoà cũng đã tiêu vong, thuộc về quá khứ một đi không trở lại. Sự lãnh đạo trên Đất nước ta thuộc về chế độ hiện hành. Chúng ta mong chế độ hiện hành đổi mới nhiều hơn, tiến đến độc lập thật sự (không còn mang nhãn hiệu ngoại cường Nga Xô vốn đã sụp đổ).

T.X.A.

23 & 24-8-2017 HB17

(*) Tại Miền Nam (1954-1975), sách giáo khoa, tên đường phố, nội dung thông tin ở báo chí, các loại xuất bản phẩm khác, ở đài phát thanh, truyền hình đều thể hiện tinh thần chống thực dân Pháp, phát xít Nhật.

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1901615066779102>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1923221841285091>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1924720854468523>

MỤC LỤC phần 1**Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh – tập thơ**

1. bài 1 ~ DÂY HOA MUỐP ĐẰNG VÀ LỘ GÓM
2. bài 2 ~ KHÁT VỌNG THUẦN VIỆT
3. bài 3 ~ BẢN SẮC VIỆT
4. bài 4 ~ TRÀU CAU, RƯỢU - BÁNH THÁNH
& CHUÔNG CHÙA
5. bài 5 ~ TRẦN GIAN KHỔ ĐAU KHÔNG LỐI THOÁT
VÀ CÁNH CỬA TÔN GIÁO
6. bài 6 ~ TẮT YẾU VÀ LẠC QUAN
7. bài 7 ~ MẶN THỪA VỀ CHAY
8. bài 8 ~ 20-7-2017, CẦU Ý HỆ
9. bài 9 ~ GỖ MÀU ĐẤT, NƯỚC MÀU TRONG
10. bài 10 ~ BỤI MÀM, LINH HỒN ĐẦU THAI
11. bài 11 ~ CHIỀU TUYẾT LÍNH ĐỎ, LÍNH VÀNG
12. bài 12 ~ GHI CHÉP MỘT CÂU HỎI
THÁNG BẢY ÂM DƯƠNG
13. bài 13 ~ THỪA CÁC BÁC TIỀN BỐI
14. bài 14 ~ THOÁT CHIẾC CẦU Ý HỆ LỊCH SỬ
15. bài 15 ~ HAI CẦU
16. bài 16 ~ THÁP THOÁNG NGÂM KHÚC THỜI MÌNH
17. bài 17 ~ BỔNG HIỆN RỒ LÃNG BÀ HỌC PHI
18. bài 18 ~ NGÃM VỀ CÁC BIA MỘ DI TÍCH, LIÊN TƯỞNG
19. bài 19 ~ NỖI NHỚ CÔ GÁI THUỞ ĐÓ BÂY GIỜ
20. bài 20 ~ SỬ TRONG RẪM THÁNG BẢY
21. bài 21 ~ THUỞ ẤY, MIỀN NAM
22. bài 22 ~ GIÁ MẶC CẢ CỬA NGA XÔ
23. bài 23 ~ HOA VONG ƯU, ĐÔI MỚI VÀ ĐÔI MỚI
24. bài 24 ~ NGÀY TUYÊN NGÔN ĐỘC LẬP NĂM NAY
25. bài 25 ~ NGÔI ĐÌNH PHAN HUYỀN
26. bài 26 ~ THUỐC ĐO CỦA SỬ VÀ VẤN
27. bài 27 ~ MÙA HOA HỒNG BÁO HIỆU
28. bài 28 ~ BIỆN CHỨNG ĐỎ - VÀNG
29. bài 29 ~ HAI CHIẾC CẦU, HAI CHIẾC CÂN
30. bài 30 ~ BÌNH TÂM VỚI THƠ HOÀ GIẢI

~~~ Chú thích cần thiết

~~~ Danh mục tác phẩm của tác giả

~~~ Trân trọng mời xem

TRẦN XUÂN AN

Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh

**tập thơ – phần 2
30 bài thơ**

*(phần 1 đã được viết và công bố
từ đầu tháng 7 đến giữa tháng 9-2017)*

BA MƯƠI BÀI THƠ & MỘT BÀI LUẬN NÀY
LÀ PHẦN THỨ HAI CỦA TẬP THƠ
“CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH”.
TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN ĐÃ CÔNG BỐ PHẦN THỨ NHẤT.

Công bố phần 2 ngay sau khi viết xong từng bài trên Facebook
(giờ, ngày, tháng, năm dưới mỗi bài).

Tập hợp, tạo thành tệp PDF
Ngày 10-12-2017 HB17
(10-12 là Ngày quốc tế Nhân quyền)

Tập thơ thứ mười tám
– phần 2 –
trong ba mươi chín (39) đầu sách của tác giả
& một (01) sưu tập sử liệu

Bài 31

Bài 1 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

HOÀ GIẢI LÀ KÊU ĐÒI

Trần Xuân An

đạn bom, rửa nguyên, bao năm rèn nổ
ai chết? Nhà ai tan? Ai nát đời?
kẻ quyền cao lạnh lặn, chỉ tỏ ra ban phúc
hoà giải là quyền sống! Dân đen đòi

tôi, dân đen mặt trắng, công dân cầm bút
quý đỏ, yêu vàng, chỉ chống ngoại xâm
bút nắm là Cầu Y Hệ trầm tư *Chiến tranh Lạnh*
bút đứng là cột thu lôi Trái Đất – Việt Nam.

T.X.A.

25-9-2017 HB17

Đã công bố trên Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1937531076520834>

Bài 32

Bài 2 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**TỰ HÀO,
MONG CÙNG TẠ LỖI**

Trần Xuân An

Đỏ hay Vàng đều nặng tội với núi sông
tội hai phía dựa vào mấy phe giặc ngoại
khiến dân tộc chia lìa, máu xương đau mãi
ngấm lại, cho lịch sử nghìn sau nhẹ lòng!

Vàng ít, Đỏ nhiều, góp công với núi sông
cũng đều tạ lỗi cho tâm hồn rộng mở
vài thế hệ chiến tranh rồi về huyết mộ
lịch sử ghi công, nhưng sợ chẳng nhẹ lòng!

Đỏ tay sai Nga, để cứu thoát núi sông
Vàng nguy Mỹ, yêu nước, chính danh triều Nguyễn
đều cùng tạ lỗi, rửa vết như quyền biển
sử ghi công, rõ tội, nghìn sau sáng lòng!

ba mươi năm Đỏ - Vàng, đau xé núi sông
trên đất hay trên đầu, giặc nào chiếm đóng?
tự hào rụng rơi năm ngoại cường hỗn loạn (*)
ta tạ lỗi cho ta, nghìn sau sáng lòng!

bất chước Đỏ - Vàng, thêm tan nát núi sông
thuờ thế nước mình, không cách nào khác được
mang nhãn hiệu ngoại cường, hai bên siết buộc
“nguy” như “tay sai”, nghìn sau nhớ rõ lòng!

cùng tạ lỗi để rửa danh dự núi sông
còn miệt thị nhau, rõ tham riêng quyền lợi
sử sẽ ghi, bốn hai năm, tâm vẫn tối
chiến tranh đâu vì Tổ quốc, chỉ tối lòng!

T.X.A.

11 &13-10-2017 HB17

.....

(*) Nhật (1945), Pháp (1954), Mỹ (1973/1975), Trung Quốc (1979/1988), Nga Xô (1991).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1945183225755619>

Bài 33

Bài 3 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

THÔI RỬA NGUYỄN NHAU

NGUY VÀNG, TAY SAI ĐỎ

Trần Xuân An

tưởng Vàng dựa vào Pháp
thật ra, dựa Mỹ thôi
tưởng Đỏ dựa Trung Quốc
thật ra, dựa Nga rồi

ba mươi năm xương máu ⁽¹⁾
mấy thực dân rụng rơi
tận cuối *Chiến tranh Lạnh* ⁽²⁾
Việt Nam mình chơi vui...

đau cắt đôi, biên giới
còn đau, sôi biển khơi
quặn thắt niềm danh dự
hai ngấn tim nước tôi

nỗi đau xa rộng nữa
ta thù nhau, hẹp hòi
hai Việt Nam, thườ đó
bôi nhau là tự bôi...

cắt đôi, *Chiến tranh Lạnh*
đều lệ thuộc, khôn nguôi
mấy triệu oan hồn vọng
lòng ta dựa muôn nơi

Đỏ thắng cho ra thắng:
cái tâm đừng nhỏ nhoi
Vàng bại cho ra bại:
cũng chính nghĩa, mỉm cười

thật ra, ai đỏ nữa
ngay Đỏ xưa rực trời
thật ra, ai vàng nữa
danh dự thuở xa xôi.

T.X.A.

14-10-2017 HB17

.....

(1) 1945-1954-1975

(2) 1945-1991

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1946670898940185>

Bài 34

Bài 4 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

KHI ĐỌC BÌNH LUẬN ĐẠI HỘI ĐẢNG

TRUNG QUỐC XIX, VỀ BIỂN ĐÔNG

Trần Xuân An

Trung Hoa màu phong kiến
giặc "*Thiên triều*" ngàn năm
Trung Quốc màu cộng sản
tay sai Nga, vẫn thâm!

triều trời, là khoác lác
Nga nô, Xô bắt tằm
giấc mơ Trung Hoa mới
cũ rách, xương biển ngâm

chẳng kích thù, bạo lực
đại đồng như nụ mầm
tôi ước cho Trái Đất
nhưng thế là duy tâm?

giấc mơ Trung Hoa mới:
bạo lực nổ và ngâm
đại đồng cũng mơ ước:
dân chủ, sạch ngoại xâm

nhưng triều trời, cái rồn
hay Nga nô, đáy hầm
thân phận nào cũng vậy
Trung Quốc nguyên lòng tham!

T.X.A.

19 & 20-10-2017

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1949525231988085>

Bài 35

Bài 5 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**HÌNH TƯỢNG NỮ,
LỜI QUÊ KHÔNG GÓP NHẶT** ⁽¹⁾

Trần Xuân An

tôi cũng muốn như Đặng Trần Côn
đau nỗi niềm chinh phụ
tôi cũng muốn như Nguyễn Gia Thiều
oán thương đầy lòng cung nữ
và nhập thân Kiều (bán mình làm muông thú!)
như Nguyễn Du

đều là đàn ông, nhưng có lẽ hồn thơ
khiến họ quên phất vung gươm mà dệt lụa
những tấm chữ tầm tã

qua thời ước mơ như thuở cầm bút xưa
cời trói, ngôn từ mạng toàn cầu chất chứa
vọng vang nổ bùng máu lửa
chiến tranh sông Gianh gói gọn như bàn cờ
chưa phải thời đỏ vàng, cả thế giới trên bản đồ
bao cô gái, người mẹ vạn lần giấy giũa
giũa bao Bến Hải đôi bờ

tôi vung gươm văn mẽ, đâu chỉ dệt lụa thơ thô ⁽²⁾
với lịch sử và hôm nay, còn bóng hình quá khứ
cúi đầu học các thi sĩ xưa – hình tượng nữ.

T.X.A.

20-10-2017 HB17

(1) "*Lời quê góp nhặt đồng dài*" (Nguyễn Du, Truyện Kiều).

(2) Vung gươm: làm thơ, viết văn chống giặc ngoại xâm.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1949624465311495>

Bài 36

Bài 6 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

ĐÚC KẾT

Trần Xuân An

chiến công:

ba đoá đào đỏ *

hai bông mai vàng *

vàng là kinh tế tự doanh

đỏ, rồi phải chuyển thành dụ lạnh

đại đồng tự nguyện

đỏ như vàng

cần dân chủ trên móng nền thời gian

bao phố làng hoà giải sau cuộc chiến

trời hỡi, ba mươi năm đỏ – vàng

tàn khốc, tan hoang

mấy triệu người chết, bao phận người dập nát?

thuật ngữ như quả đấm, cái tát

như đạn khô khốc, như súng khô khan

cầu Ý Hệ, khởi đầu từ trăm năm ngoại xâm.

T.X.A.

21-10-2017 HB17

(*) Đỏ và Vàng, hai chiến tuyến, chống năm ngoại xâm (1945-1975): Nhật, Pháp, Liên Xô, Trung Quốc, Mỹ.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1950006265273315>

Bài 37

Bài 7 sau tập phần 1 thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

LỚP TRẺ VIỆT NAM SAU 30-4-1975

Trần Xuân An

lớp trẻ nước mình
sinh ra sau chiến tranh
đã trưởng thành
mắt sáng rõ
xuyên bao tàng thư, luận chiến - chứng nhân

họ sẽ thấy lịch sử sát sau lưng, lạ chưa từng có
trên con đường dài mấy nghìn năm, từ xưa cổ:
Đỏ với Vàng giết nhau vì đều chống xâm lăng
vì đều là Việt Nam yêu nước Việt Nam

lừa tuổi trong chiến tranh cầm súng
hay chưa bao giờ cầm súng
lắm người vẫn kẹt giữa hai gọng kìm chiến tranh
kẹt trong thất thế hay trong lợi quyền, lúng túng
không hiểu nổi ba đoá đào đỏ ửng
hai bông mai thắm vàng
nở ra trên lịch sử đất nước chống xâm lăng

lớp trẻ, tương lai dân tộc thuộc về họ
tuổi già còn sống khoẻ nhưng thuộc về nghĩa trang
văn và sử tương lai thuộc về họ:
Đỏ hay Vàng Việt Nam đều chống xâm lăng

năm đầu sách hoà giải Đỏ - Vàng
tôi viết về sự thật đó
trên mạng toàn cầu gửi khắp thế gian
nhưng tôi biết đất nước chưa bình an
nếu chậm ngày văn và sử mới.

T.X.A.

21-10-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1950598578547417>

Bài 38

Bài 8 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

NGÀY GIỖ, MẸ VỀ CHÙA

Trần Xuân An

mười năm đến cõi hương linh biếc
Mẹ sống cùng người thân khuất xưa
ngày giỗ, cơm chay, kinh toả nến
Mẹ thăm con cháu trong hương chùa.

T.X.A.

11-9 Đinh Dậu HB17

(30-10-2017)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1954191978188077>

Bài 39

Bài 9 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

NGÀY GIÓ, MẸ VỀ NHÀ

Trần Xuân An

giỗ Mẹ, trầm dăng, hương thoảng trắng
như sương tóc bạc chải chiều tà
trần nhà vuông hẹp thành trời rộng
con cháu nhớ thời ngược ngó xa.

T.X.A.

11-9 âm lịch HB17

(30-10-2017)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1954674274806514>

Bài 40

Bài 10 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

BÃO LŨ CHIẾN TRANH

Trần Xuân An

lũ rừng, đất lở, khơi lửa bão
trăm xác người, nhớ triệu xác người
lịch sử bão xương cùng lũ máu
bốn hai năm vẫn tái môi cườì!

T.X.A.

04-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1956501961290412>

Bài 41

Bài 11 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**NGÀN NĂM LỊCH SỬ,
KHỞI NGHĨA, CÁCH MẠNG**

Trần Xuân An

bao cuộc máu sôi từ đất lúa
sắt rèn, chày vữa, lửa hàn ngời
may ra quy luật voi hoang dã
độc lập, cũng thành quý tộc thôi!

T.X.A.

12 – 14: 05, 04-11-2017

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1956552247952050>

Bài 42

Bài 12 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

HAI GỌNG KÌM LỊCH SỬ

ĐÃ GÃY

Trần Xuân An

Quốc khánh Nam vàng, triều Chúa đỏ *

Tháng Mười Nga đỏ, Xô không còn *

thực dân hay cực quyền, hai gọng?

Đổi mới bung kìm, giữ nước non.

T.X.A.

14 – 15:10, 05-11-2017 HB17

.....

(*) 1-11-1963; 07-11-1917 – 25-12-1991.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/195701478457>

2463

Bài 43

Bài 13 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

BẢY MƯƠI TƯ NĂM ĐỎ NGA

Trần Xuân An

Nga tự khởi đầu, kết thúc cũng tự Nga
 nhân loại hiểu tư sản và đảng sau chuyên chính đỏ
 để độc lập cho nhiều quốc gia, Liên Xô rã đổ
 nhưng dân cày, người thợ mãi sáng nhân quyền!

thế giới vẫn cần tiếng nói phản biện
 nên còn một trăm linh ba chính đảng Búa liềm
 nhưng quá ít phiếu bầu, chẳng ai ưa bạo lực
 thôi cầm quyền, màu đỏ Nga vẫn biểu tình nghiêm.

T.X.A.

18:05, 06-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1957128081227800>

Bài 44

Bài 14 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**QUY LUẬT TỰ NHIÊN
NHƯNG TRONG XÃ HỘI**
Trần Xuân An

chúa đất, doanh nhân từng khiếp vía
búa liềm cách mạng, bão diên hồng
thặng dư quá mức mồ hôi ngọc
bóc lột, ngọc thành: máu, đạ đồng!

bão đỏ trả thù giai cấp đỏ
Tháng Mười Nga đã tỉnh tâm rồi
nay trên luật tự nhiên: nhân luật
chất xám, mồ hôi sáng nụ cười?

cú đấm, bảy tư năm, quá tả
con người không thể thành thần tiên
hót chuyên chính giấu mưu lỏng sắt
dân chủ, mồ hôi chặn cực quyền!

tôi vẫn trọn đời cầm bút viết
bút chung thân phận búa và liềm
mồ hôi, chất xám đều thành ngọc
ché ngự quan quyền bằng ngọc quyền

chủ đất, doanh nhân xin nhớ nhé
công bằng giữa xã hội loài người
búa liềm vẫn sẵn bão bùng đỏ
quy luật muôn đời là vậy thôi!

T.X.A.

10:11, 06-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1957401951200413>

Bài 45

Bài 15 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

LẠI GIẶT MÌNH, KIẾN NGHỊ

Trần Xuân An

Tháng Mười Nga trăm tuổi
treo dọc cờ Liên Xô
giặt mình, Nhà nước ấy
khấp nước ta, bao giờ!

nhớ lá cờ Mặt trận
đảo lộn đất với trời *
còn nét riêng độc lập
quốc thể, Nhân Dân ơi!

T.X.A.

07:01, 07-11-2017 HB17

.....

(*) "*Lá cờ nửa đỏ nửa xanh / màu đỏ của đất màu xanh của trời / ngôi sao chân lí của đời*", thơ Tố Hữu, trong "*Nước non ngàn dặm*", 1973.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1957799667827308>

Bài 46

Bài 16 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

ĐẮNG CAY THÀNH ĐẤT NƯỚC

Trần Xuân An

mưa gió lùa xoay thơ bão lũ
 bao bài đã viết, trên lòng tay
 mỗi năm chia gánh niềm đau biển
 bão đến từ đâu nước mắt đầy

chia gánh ngàn năm rừng rú thét
 lũ từ đâu sạt núi xô cây
 Biển Đông thành máu, Trường Sơn thít
 Đất nước là chia cả đắng cay!

gánh biển bão dày, Đất nước biển
 gánh rừng lũ xé, Núi sông rừng
 yêu thương giữ lấy rừng và biển
 suốt mấy nghìn năm nước mắt rừng

giấy chủ quyền ta là bão biển
 lũ rừng, công chứng bởi thiên nhiên
 gánh Hoàng Sa bão, Trường Sơn lũ
 bão lũ từng năm, rõ chủ quyền

bão biển từ "*Quần đảo Bão tố*"*
 mấy khi lướt nhẹ lên Trung Hoa!
 biển như rừng, chịu đau riêng Việt
 gánh trọn nỗi đau: Đất nước ta!

ừ nhỉ, hiếm hoi cơn bão lạc
 lên Trung Hoa tận Trường Sa này
 Hoàng Sa, bão khách hiếm hoi ngược
 tâm Biển Đông vào bờ Việt đây

ta khổ với Trường Sa bão khổ
 ta đau, ừ nhỉ, đau Hoàng Sa
 khổ rừng do lũ, đau từ biển
 khổ đau ta, thành Đất nước ta!

nhưng hạnh phúc đầy thơ núi biển
 trời xanh quần đảo, nắng rừng vàng
 tràn nguồn sống, bởi khi tràn bão
 ta lút cùng quặng quật, nát tan.

T.X.A.

06:13 – 08:43, 08-11-2017 HB17
 & 09-11-2017

* “*Quần đảo Bão tố*”: Trường Sa.
 Tuyệt đại đa số các cơn bão từ Thái Bình dương đi qua Hoàng Sa
 và Trường Sa, đặc biệt số bão hình thành từ “*Quần đảo Bão tố*”
 (Trường Sa) đều đi vào Việt Nam.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1958281521112456>

Bài 47

Bài 17 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**NẾN SINH NHẬT,
HÌNH DUNG THEO ƯỚC LỆ**
Trần Xuân An

nếu thấp tuổi như người
mình, sáu mươi một nến
chắc phải thổi nhiều hơi
vớ nụ cười mím môi

tuổi lòng mẹ tinh khôi
búp lửa – hạt lúa khén
lớn dần như chiếc kén
mình sáu hai nến rồi!

thổi lửa về đất đến *
nơi òa khóc chào đời
và bao làng phố mền
cho mình đầu đội trời

thổi lửa tới xa xôi
cõi tử quy không hẹn *
nhưng vợ chi bắc nồi
tương lai còn dăm mươi!

nói dóc, cho vui thôi
số phận như dao bén
cắt tuổi người như chơi
mỗi năm, nên kết đời

mình không xả rác rến
trong sách mạng xong xuôi
thành sách giấy? Sao ghen?
lưu giữ giùm, bạn ơi!

sinh nhật mình, sáng soi
 sáu hai đầu đũa nển
 nển ước lệ, không vơi
 chỉ ước vọng – lửa ngời.

T.X.A.

06:12 – 10:36, sinh nhật, 10-11-2017 HB17

.....

* Theo quan niệm xưa, đọng lại trong tâm thức dân gian: “*Sống gửi, thác về*” (*sinh kí, tử quy*), thể hiện tinh thần lạc quan (niềm tin hoặc mơ ước) về sự trường sinh của sinh mệnh, mặc dù trăm năm đến sống ở trần gian (cõi tạm) là ngắn ngủi.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1959180064355935>

Bài 48

Bài 18 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

TUỔI THỜI ĐỎ VÀNG

Trần Xuân An

mỗi người, đong tuổi vụn năm
bốn ngàn năm Việt lắng trầm vào thân
nền sinh nhật tuổi đỏ vàng
từ thời ta, lửa thấp ngàn vụn sau.

T.X.A.

09:14, 15-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1961601877447087>

Bài 49

Bài 19 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

HOÀNG SA, CỜ ẢO PHẢI THẬT

Trần Xuân An

sinh nhật mình, kẻ đau nỗi đỏ vàng nội chiến
 cơn bão Hải Quỳnh dừng lại ngoài Hoàng Sa ⁽¹⁾
 APEC trải thảm hoa
 ba ngoại cường, thời *Chiến tranh Lạnh*, cùng đến
 ngõ cờ ảo Trung Lập trung hoà ⁽²⁾
 hoá thật, trên quần đảo tổ tiên ta
 Hoàng Sa, quần đảo nam Vĩ tuyến
 quê nhà, còn đau uất nghẹn
 chất dồn Đà Nẵng. Minh đấng thời Huế điếng:
 sinh nhật khóc oa oa ⁽³⁾.

T.X.A.

10:11, 15-11-2017 HB17

.....

- (1) Haikui: Hải Quỳnh, một loại động vật như hoa quỳ biển.
 (2) Tiêu chí theo ngọn cờ Mặt trận: Độc lập, Dân chủ, Hoà bình, Trung lập, Thịnh vượng.
 (3) Năm 1956, Trung Quốc xâm chiếm nhóm đảo phía bắc thuộc quần đảo Hoàng Sa của nước ta.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1961617937445481>

Bài 50

Bài 20 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

NHÀ-GIÁO-LƯƠNG-TRI

TRONG MỖI NGƯỜI

Trần Xuân An

thầy dạy mỗi người là mẹ cha
là hạt lúa làng, biển tên đường góc phố
nhưng bao nhà giáo, ta học từ tuổi nhỏ
đến khi cứng cáp vào đời?

tất cả dạy ta làm người, người có chữ
hình thành trong ta lương tri
lương tri suốt đời theo ta khuyên bảo
và nếu ta là nhà giáo,
lương tri học trò có nhắc nhở điều chi?

thầy đồ trong văn chương dân gian, kẻ sĩ
đạo mạo, nghiêm trang bị phạm hoá, tự cột đũa
nhưng mọi thời vẫn trọng đạo làm thầy dạy chữ
hình thành lương tri vững bền qua vạn nắng mưa

nhà giáo không tự nâng thành thần tượng
chỉ giữ mình, thầy cho ra thầy
dạy học, mong góp phần hình thành lương tri – tâm sáng
để học trò cũng tự là người thầy trong mỗi phút giây

biết ơn cõi đời này, Đất nước yêu dấu này
ơn mẹ cha, quê nhà, ơn chốn đi qua, nơi ở
đều dạy ta nên người, và ơn bao ngôi trường cũ
hình thành trong mỗi chúng ta một *nhà-giáo-lương-tri*.

T.X.A.

07:12 - 10:46, 19-11-2017 HB17

Nhân Ngày Nhà giáo năm nay, 2017

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1963388257268449>

Bài 51

Bài 21 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**LỌ HOA LOA ĐÀI,
VÒNG TAY CHE CHỜ**

Trần Xuân An

Ngày Nhà giáo một thời, dựng lọ hoa Dân chủ
nhưng trông y chiếc loa đài ngược, trở một màu
Đôi mới rồi, mới mãi mãi trăm hoa đua nở
trong vòng tay thầy cô: nhiều đoá mới, khác nhau?

nếu hoa dân chủ không mị dân, trong lớp học
bao vết thương lịch sử sẽ chia đau
ngoài cổng trường, đời bưng lên trung thực
lọ hoa nở lương tri, vòng tay ôm lấy mai sau.

T.X.A.

20-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1963971730543435>

Bài 52

Bài 22 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

**ĐỘC LẬP THẬT,
SAO ĐẾN NAY CÒN KHÁT VỌNG!**

Trần Xuân An

trăm năm, đổ máu vì độc lập
Đỏ lẩn Vàng, chưa độc lập đâu
đến nay, mọi hội trường, khắp nước
vẫn cờ Xô treo dọc, lòng đau! *

nghèo, không thể tức thì độc lập
ba mươi năm nội chiến, vì cờ!
nay vững mạnh, rất cần thoát xác
cờ không lệ thuộc, nước còn mơ!

lâu rồi, quấy ra và rạn nứt
Trung Quốc muốn trội, không thoát cờ
Liên Xô trở lại là Nga cũ
ta trung kiên với bóng mơ hồ

những ngọn cờ chực hầu hai khối
xin kính đưa vào tủ bảo tàng
cờ Tổ quốc nên cờ Nước Việt
cờ mới, tự hào muôn thuở chẳng

thương cờ đó như thương áo nính
rét, trơ thân, phải mượn áo người
nay vững chãi, trả về Xô cũ
Xô không còn, lưu bảo tàng tươi

sẽ có ngày trưng cầu dân ý
khó chi việc đổi mới quốc kì
kiến nghị, từng đăng trang Quốc hội
Trống Đồng vang Nguồn sáng quốc uy.

T.X.A.

22-11-2017 HB17

(*) Quốc kì Liên Xô treo dọc, giống y phong sau sân khấu của các hội trường nước ta lâu nay.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1964733177133957>

Bài 53

Bài 23 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

NẾP SỐNG GIỮA ĐỜI ĐA DẠNG

Trần Xuân An

chỉ viết về tình là yên ổn
tránh dùi ngoại, qua tay người mình
đời không một, sống chung nhiều dạng
lắng nghe, tự vấn, ấm thân tình

đời chưa liền vết thương hậu chiến
nổi đau: khát độc lập ngọn cờ
không cầm bút cũng trần trở nghĩ
lẽ nào thời ta không vào thơ?

T.X.A.

06:03 - 06:55, 23-11-2017

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1965125640428044>

Bài 54

Bài 24 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

TỰ CHẨN BỆNH

Trần Xuân An

thơ – chụp tâm bằng quang tuyến
 tiểu thuyết – cắt lớp khuynh hướng tôi
 siêu âm trí mình – nghiên cứu sử
 bình và luận – nghe mạch vọng đời

tôi xét nghiệm tôi từng trang viết
 dữ liệu này cộng kia, dọc ngang
 kết luận: rõ năm đầu sách mới
 nhiễm nổi bệnh chiến tranh Đỏ - Vàng!

bệnh bị thực dân, *Chiến tranh Lạnh*
 gần như hoặc giống Đức, Hàn, Trung
 Việt Nam bệnh, suốt thời hậu chiến
 thoát chẳng, khi hai gọng kim bung?

tôi vô can, vô can, súng hơi
 tôi chưa từng đi lính, đạn ơi
 nhưng Bến Hải chảy chia Quảng Trị
 cầu Thạch Hãn nổi tuổi giao thời

đơn thuốc cho nước mình, tôi nữa:
 tôn giáo không can dự chính quyền
 chính quyền dân tộc, thôi súng ngoại
 nước bình yên, cầm bút bình yên.

T.X.A.

13:20 - 14:40, 25-11-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1966115773662364>

Bài 55

Bài 25 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

VIẾT VỚI QUYỀN CÔNG DÂN

Trần Xuân An

nổi đau quốc thể và hậu chiến
sao đành nín lặng, không giải bày!
mặt trái, phơi nơi cò, điều lệ
dại đấng nói ra sự thật cay?

vẫn kính yêu ba đoá đào đỏ *
và quý thương hai bông mai vàng *
hoà giải thật, tôi thành người dại
ai uốn bút là yêu nước chẳng?

thời bức hiếp đã qua, bùng nổ
mạng toàn cầu, lòng dân không mù
cùng ba đoá đào, ngời quốc thể
bằng hai bông mai, sáng thiên thu

hai nửa nước chống năm giặc ngoại
hai chiến tuyến, chỉ một lòng dân
thương tiêu vong, gắn cùng hiện hữu
mới quốc kì, nước hết vong thân.

T.X.A.

20:15 - 22:39, 25-11-2017 HB17

.....

(*) Hai nửa nước chống năm giặc ngoại (câu thơ ở khổ cuối bài),
giai đoạn 1945-1975: Nhật, Pháp, Liên Xô, Trung Quốc, Mỹ.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1966278240312784>

Bài 56

Bài 26 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

KẾT LUẬN

TÔI LÀ NGƯỜI DẠI DỘT

Trần Xuân An

đất nước là núi sông, đồng biển
mây che núi, rong giấu lòng sông
đồng khuất lúa xanh, biển thăm đáy
tôi dại khờ hỏi hiểu nhau không

hiểu chiến tranh không, ơi hậu chiến
máu xương ơi, có hiểu máu xương
tiểu thuyết dại, mỗi tờ hai phía
trang đất, trang nước, một yêu thương

bút thơ giữa hai gọng kìm ngoại
phải nhìn thẳng mỗi khối, mỗi miền
buộc ngàn độ bút, nóng và lạnh
Cầu Ý Hệ: bút chẳng rã riêng

hiện thực bề hai gọng kìm ngoại
gãy, vẫn còn trong tay người mình
xin cất đi, cho nước hiểu đất
Cầu Ý Hệ vẫn bút yên bình

Hiền Lương vàng xanh hai khúc bút
mực Bến Hải, rõ đỏ và vàng
tôi dại dột, nổi lòng nhân loại
đất hiểu nước, kết lại trần gian.

T.X.A.

06:39 - 09:11, 01-12-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1968690213404920>

Bài 57

Bài 27 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

QUỐC NGŨ ABC, YÊU KHÔNG ĐAU LÒNG

Trần Xuân An

chữ viết này, xưa là vũ khí
giặc làm mù kẻ sĩ văn thân
nhân dân thoát Tàu, rên thêm chữ
đánh trả Tây tâm địa thực dân

quốc ngữ, giữ gìn và hiểu đúng
để lòng yêu chữ không đau lòng
vũ khí giặc, ta dùng đuổi giặc
hát hoài điệp khúc với non sông.

T.X.A.

chiều 01-12-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1968821643391777>

Bài 58

Bài 28 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

CHỮ THI QUỐC NGŨ

Trần Xuân An

cô gái Việt, nét vẽ Âu – bức tranh Quốc Ngữ!
là hai mươi chín chữ cái a b c, kẻ sĩ căm thù
nhưng lâu đời rồi, thuở cái học nhà nho bị phá hỏng
tranh mang tâm hồn Hàn Thuyên, Nguyễn Du

bức tranh bỗng thành tấm bia, hai mươi chín vết đạn
viên đạn nào cũng chẳng tội tình gì
thù kẻ ra lệnh bắn, thù chi chữ cái
nho sĩ gác bút lông, vẽ tranh bằng chữ bút chì

bức tranh, vẽ bằng hai mươi chín chữ cái
tôi như gã thư sinh ngủ thiếp trên sách thôi
tỉnh lại, tranh Quốc Ngữ, nét chỉ là kí hiệu
ghi âm tiếng nói giống nòi

kho sách chứa đựng cao sang và phạm tục
nhưng hai mươi chín chữ cái vô tư
từ điển cũng vô tư, giữ nguyên tiếng nói
không thể sửa tranh Quốc Ngữ, thiên thu

xưa vũ khí chữ la tinh, giặc bắn càn năm châu lục
chữ Nôm viết Truyện Kiều cũng đổ máu, hi sinh
cướp vũ khí giặc, cả trăm nước thắng giặc
nhìn bản đồ các hệ chữ cái cũng giết mình

cũng giết mình nhìn quanh, Hàn, Thái, Nhật
như chế tác chữ Nôm, chữ cổ họ tươi nguyên
họ phát triển, sáng bừng văn chương, công nghệ
những tên tuổi giáo sĩ xưa, nhoè ích kỉ, có còn thiêng!

giờ có thể sáng tạo lại chẳng, tranh Quốc Ngữ mới?

sao lại không! Nhưng để làm chi!
 cần gần giống nhau, mẫu tự truyền thông tin, giao tiếp
 đâu cần độc sáng nét màu riêng, độc lập như quốc kì

chinh phụ, cung nữ, ca nhi thi sĩ
 cùng bao cô gái ca dao thay lớp áo chữ Nôm
 trong tranh Quốc Ngữ, điển hình gương vóc Việt
 nguyên vẹn, lấp lánh sao mai, khi tắt sao hôm

tranh Quốc Ngữ, đã trau chuốt, định hình, không sửa nữa
 luyện đọc và nói sáu thanh, chuẩn chữ, chuẩn vần
 tiếng tổ tiên nguyên trên lưới, trên môi, nơi thanh quản
 ngàn năm còn tròn vành, rõ giọng, vang ngân.

T.X.A.

tối 01 & sáng 02-12-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1968924173381524>

Bài 59

Bài 29 sau phần 1 tập thơ *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

ÂM & DƯƠNG

Trần Xuân An

tôi trải hết lòng mưa, với nắng
và phơi gan ruột nắng, cùng mưa
kháng chiến, ngoại tranh trong nội chiến
chiến tranh trên mạng, đã thôi chưa?

nắng cũ cũng không còn nắng cũ
mưa xưa đã biến dịch mưa xưa
nguyên âm trừ nổi nguyên dương cộng
trong từng sợi nắng, mỗi tơ mưa

thế giới đã chia đôi: nội chiến
nước ta nội chiến mọi nhà ta
bây giờ nội chiến riêng người một
mưa nắng, âm dương, thương thịt da

trái đất không thôi mưa, hết nắng
nắng mưa xanh lại mọi tâm hồn
chẳng ai mưa suốt hay toàn nắng
vũ trụ hài hoà mắt biết hôn.

T.X.A.

05:15 - 08:01, 03-12-2017 HB17

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/969627036644571>

Bài 60

Bài 30 (kết) sau phần 1 tập *Chiếc cầu Chiến tranh Lạnh*

GỬI VÀO NGÀN NĂM

Trần Xuân An

ba đoá đào đỏ *
hai bông mai vàng *
muôn đời thơm sử
dọc dài thời gian

chống năm giặc ngoại
dù ở hai miền
khăng khăng một phía
lương tâm sao yên

mong ngày giũ sạch
cờ quạt ngoại lai
ngươi thắng vẫn thắng
không ai buồn ai

thơ dài câu chữ
điệp khúc cũng nhằm
mong hoài vang vọng
gửi vào ngàn năm.

T.X.A.

14:23 - 17:01, 03-12-2017 HB17

.....

(*) “3 đoá đào đỏ, 2 bông mai vàng”, xin hiểu theo câu thơ sau đó:
“chống 5 giặc ngoại...”, giai đoạn 1945-1975: Nhật, Pháp, Liên Xô,
Trung Quốc, Mỹ.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1969810463292895>

Thay bài tư bật:

**KHÔNG SỢ HÃI SỰ THẬT LỊCH SỬ,
Ý THỨC HỆ,
DÙ GÓC ĐỎ HAY VÀNG**
Trần Xuân An

Khi nói đúng sự thật lịch sử 1945-1975: phe Vàng chống ngoại xâm Nga Xô, rồi chống cả Trung Cộng, một phân số người trẻ tuổi, chứ không phải tất cả, cảm thấy sợ hãi! Vì như thế, lí lịch 3 đời của họ dính líu chống cộng, mà chế độ chính trị hiện tại là Đỏ – cộng sản! Cho nên, biết thì biết vậy, nhưng họ im lặng, thậm chí vờ phủ nhận, để tiến thủ hay chí ít cũng dễ dễ sống. Tuy nhiên, chắc chắn đại đa số người trẻ tuổi cũng như người già cảm thấy tự hào vì sự thật lịch sử được sáng tỏ đúng như nó đã diễn ra.

Dù sợ hãi hay tự hào, sự thật lịch sử 1945-1954-1975 là như thế: phe Quốc gia - Cộng hoà chống Cộng sản xâm lược là chống ngoại xâm Nga Xô, Trung Cộng.

Nga Xô đã tiêu vong cùng Cộng sản Đông Âu, 1991. Tại sao vậy? Một trong những nguyên nhân: Nga Xô là đế quốc đỏ; các chư hầu khát vọng thoát ách. Trung Quốc, thì chế độ Đỏ hiện hành đã tố cáo bằng "*Bị vong lục*" và đã huyết chiến, 1979-1988; đến nay nước ta vẫn còn bị Trung Quốc chiếm quần đảo Hoàng Sa, đá và bãi ở Trường Sa! Thế thì, cái còn vương không phải là chống ngoại xâm Nga Xô, Trung Quốc, mà là ý thức hệ.

Bên cạnh sự thật lịch sử – Quốc gia, Cộng hoà yêu nước, chống ngoại xâm –, là mặt khác: về ý thức hệ. Nhưng Trung Quốc đã cải cách (1972, "bắt tay" với Mỹ); Nga Xô đã cải tổ, cởi mở (1985), sụp đổ (1991); Việt Nam đã đổi mới (1986), chuyển mạnh sang kinh tế thị trường (tư hữu, tư bản tư doanh...), thừa nhận tự do tín ngưỡng, tôn giáo phi chính trị (1). Sự thể ấy có nghĩa là ý thức hệ cộng sản sai lầm, phi thực tiễn, chỉ còn là khát vọng không biết đến bao giờ mới thành hiện thực: Chủ nghĩa cộng sản chỉ còn là một thứ tôn giáo duy vật, mơ tưởng "thiên đàng", đại đồng trên

Trái Đất, nhưng rồi sẽ không sùng bái cá nhân (do phản ứng của nhân dân, quyết không sùng bái cả Marx).

Quả vậy, cho đến nay, chưa từng có mô hình xây dựng chủ nghĩa xã hội nào thành công bền vững mà không dùng đến bạo lực cách mạng. Và có dùng bạo lực cách mạng như Liên Xô, Đông Âu, Trung Quốc, vẫn chỉ thất bại. Lí tưởng cộng sản càng rõ là tương tự như ước mơ tôn giáo.

Như vậy, hiện nay, thừa nhận sự thật lịch sử trên là không những hoà giải mà còn là hoà hợp: Đỏ và Vàng đều chống ngoại xâm, đều có khát vọng đại đồng (mặc dù "tréo ngoe" là ngoại xâm 2 Khối; tréo ngoe nhưng cùng chung bản chất yêu nước Việt Nam). Tôi nhấn mạnh: Người Việt Nam nào cũng yêu nước, chống ngoại xâm (Pháp/Tây Ban Nha, Trung Hoa/Trung Cộng, Nhật, Nga Xô, Mỹ) và đều có óc thực tiễn (tính khả thi, tính hiệu quả kinh tế, dân sinh, tính phù hợp quy luật con người...). Dĩ nhiên, phe Đỏ hay Vàng, đều có người phản quốc thật sự, phi thực tiễn (tư biện, hoang đường) thật sự.

Tôi đã viết:

*Người bắn nhau nhưng đâu phải bắn nhau
Bắn những ngoại xâm sau lưng nhau đó
Thời gian lắng lòng, mắt nhìn càng rõ
Chiếc cầu Ý Hệ, đôi bờ lấm lấm.*

“Lấm lấm” là lấm bùn đất, đại đa số đều chân lấm tay bùn; cũng có thể hiểu là dây vào sai lấm – sai lấm trong ý thức hệ, ý thức hệ sai lấm.

Câu chốt là người Việt bắn nhau, nhưng thực ra là bắn ngoại xâm hai Khối, trái ngược nhau về ý thức hệ, thách thức sự tồn tại của nhau. Vậy ta thù nhau làm gì! Chỉ thêm đại đột mà thôi. Cái vương này cũng cần tháo gỡ. Đồng thời, cũng rất cần thấy rõ hậu quả của quá trình giáo dục, tuyên truyền, đề cao lòng căm thù, lấy căm thù

làm thước đo lập trường, quan điểm! Căm thù làm nên sức mạnh chiến đấu, nhưng trong nội chiến thì phá tan tình đồng bào, và gây hệ quả khủng khiếp trong xã hội hậu chiến.

Hoà giải là vậy, và vậy là cơ sở hoà hợp, hoá giải hận thù:

- 1) Yêu nước, chống ngoại xâm;
- 2) “*Thực tiễn là thước đo chân lí*” về ý thức hệ.

Người già cần danh dự, cần phục hồi danh dự. Người trẻ cần sự thật lịch sử để sáng suốt. Nhà văn chương, nhà sử học cũng vậy, để công trình, tác phẩm có giá trị muôn đời, chứ không phải là công cụ tuyên truyền rồi vứt vào sọt rác lãng quên. Nhà giáo không muốn bản thân họ là cái loa tuyên truyền, mà không được xứng đáng là nhà sư phạm khoa học, có lương tri, lương tâm.

Dù gốc Đỏ hay Vàng, đến nay, chúng ta không sợ hãi sự thật lịch sử, kể cả chiến tranh ý thức hệ, trước thực tiễn – thực tiễn là thước đo chân lí ý thức hệ. Có nhìn thẳng vào lịch sử, nói đúng sự thật lịch sử, mới hoà giải được với nhau về vấn nạn lịch sử – lịch sử thế giới, lịch sử đất nước, lịch sử gia đình.

Hoà giải, rồi tự nhiên nhi nhiên tiến đến hoà hợp, chứ không phải cưỡng bức hoà hợp. Hoà giải là để bình đẳng, có quyền sống, hoá giải thù hận, thôi nguyên rửa nhau, mọi người đều có thể tiến thủ, góp phần đổi mới, chứ không phải chống chế độ chính trị hiện hành.

Xin nhấn mạnh một lần nữa: Hễ là người Việt Nam, ai cũng có lòng yêu nước, chống ngoại xâm và đều có óc thực tiễn. Đó là hai đặc tính vững bền của dân tộc Việt Nam chúng ta. Và còn một đặc tính bị nhồi sọ mà thành, nổi trội lên từ thời chiến tranh Đỏ - Vàng đến nay, sau 42 năm, gắn liền với điểm cuối cùng ở bài viết này.

Điểm cuối cùng, chính là cái vương thứ ba, sau hai cái vương (ý thức hệ cộng sản; thù hận trong chiến tranh) đã nói bên trên. Đó là quyền lợi, quyền lực. Chiến đấu vì quyền lợi, quyền lực thì khi

thắng rồi, không dễ chia sẻ cho kẻ chiến bại. Điều ấy khiến người ta bảo thủ, không chịu hoà giải, không chấp nhận sự thật lịch sử, mà chỉ chụp mũ, bôi nhọ. Họ không chịu thừa nhận Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà yêu nước, chống ngoại xâm Nga Xô, Trung Quốc, mà chỉ muốn miệt thị là nguy quân, nguy quyền. Do đó, chỉ có dân chủ, công khai, minh bạch, tự do truyền thông, báo chí, pháp luật công bằng, nghiêm minh, và quan trọng nhất là khoa học, khách quan, mới giải quyết được. Nhân quyền là cái chổi quét sạch lòng ích kỉ, bảo thủ ấy. Trước hết là để hoà giải dân tộc bằng sự nhận thức đúng lịch sử 1945-1954-1975...

Ở điểm này, xin đơn cử một chi tiết: nguy vàng, tay sai đỏ. Hai bên chiến tuyến chửi rủa, miệt thị nhau như thể, nhằm khẳng định mình, triệt hạ đối phương. Nếu xét về viện trợ vũ khí, khí tài, về đào tạo, trang bị ý thức hệ, chịu sự lãnh đạo của hai đế quốc đứng đầu hai Khối, thì cả hai đều nguy, đều tay sai (2). Nhưng cả hai phe Đỏ, Vàng Việt Nam, đều chính nghĩa, yêu nước, chống chèo ngoai xâm hai Khối, thì không bên nào là nguy, là tay sai cả. Chẳng lẽ yêu nước, chống ngoại xâm, bảo vệ di sản dân tộc, là nguy, là tay sai? Đó là thực chất, không phải chiêu bài. Điều thứ hai này (cứu cánh) là chủ yếu, và chính nó đã vượt lên điều thứ nhất (phương tiện). Đơn cử này làm sáng tỏ điểm nói trên (3).

Kết thúc bài này, xin nói rõ: Đây chỉ là thanh toán vấn nạn quá khứ. Chế độ cũ, Quốc gia - Cộng hoà, một đi không trở lại. Các bạn trẻ được sinh ra sau 30-4-1975, nay cũng đã 42 tuổi. Quá khứ đó, các bạn trẻ không trải qua. Chế độ cũ, các bạn trẻ không can dự. Sự chọn lựa hướng đi hiện tại và tương lai tùy mỗi bạn trẻ và tùy xã hội. Con người không phải cây cỏ. Nó gốc đỏ nhưng có thể thích nở hoa vàng, và ngược lại, gốc vàng nhưng ưa nở hoa đỏ. Và màu hoa trung hoà cũng có thể, nếu tự nó cho vậy là đẹp nhất. Hoa nào cũng phải là công dân, tuân thủ pháp luật.

T.X.A.

sáng sớm 07-10-2017 HB17

.....

(1) Bản chất tôn giáo là huyền bí, siêu nhiên, phi chính trị, nhưng có giá trị thực tiễn về đạo đức (làm điều lành, tránh điều dữ).

(2) Quốc tế đệ tam, thực chất là Nga Xô, Staline quyết định, từng không dùng Nguyễn Ái Quốc, mà đưa Trần Phú, Hà Huy Tập, Lê Hồng Phong về lãnh đạo Đảng Cộng sản Đông Dương! (Xem nhiều tư liệu đã dẫn ở các bài khác).

(3) Có thể phê phán người chớp bu Việt Nam cộng hoà và bộ phận Thiên Chúa giáo tham dự chính trị lũng đoạn, nhưng không thể kết án cả chính quyền đa nguyên ấy.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1943206542619954>

DANH MỤC TÁC PHẨM CỦA TRẦN XUÂN AN

I. Thơ

1. *Nắng và mưa*, tập thơ, Hội VHNT. Quảng Trị xuất bản, 1991.
2. *Hát chiêu hồn mình*, tập thơ, Nxb. Đồng Nai, 1992.
3. *Tôi vẫn ở trên đường*, tập thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1993.
4. *Lặng lẽ ở phố*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
5. *Kẻ bị ném vào bão*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
6. *Hát với đời ơi thương mến*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1996.
7. *Quê nhà yêu dấu*, trường ca thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1998.
8. *Giọt mực, cánh đồng và vở kịch điên*, tập thơ, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
9. *Thơ những mùa hương*, tập thơ, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2011.
10. *Tưởng niệm Mẹ*, tập thơ tự tuyển, Nxb. Thanh Niên, 2010.
11. *Thơ sử và những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2011.
12. *Hát mộc với biển đảo & những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2012.
13. *Mở lòng bàn tay để đan tay*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 2014.
14. *Để lòng người trôi trầm uất*, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cành Nam, 2014.
15. *Cầu Ý Hệ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2016.
16. *Tuổi nhớ*, tập thơ, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ, 2016.
17. *Độc lập thật, khát vọng!*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
18. *Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017

II. Tiểu thuyết, truyện kí:

19. *Mùa hè bên sông (Nỗi đau hậu chiến)*, tiểu thuyết, 1997; hai bản đã sửa chữa và bổ sung, 2001 (lần hai) và 2003 (lần ba), Tạp chí điện tử Giao Điểm tháng 6-2005.
20. *Có một nơi lá mãi xanh*, tiểu thuyết, Nxb. Hội Nhà văn, 1999.
21. *Ngôi trường tháng giêng*, tiểu thuyết, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2003.
22. *Sen đỏ, bài thơ hoà bình*, tiểu thuyết, 1999, Nxb. Thanh Niên, 2003.
23. *Nước mắt có vị ngọt*, tập truyện ngắn liên hoàn, 1999, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
24. *Tuổi học trò của tôi*, hồi kí – tự truyện, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
25. *Bên kia dốc “Mạ ơi!”*, truyện vừa – hồi ức, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
26. *Giữa thuở chuyển mùa*, truyện – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.
27. *Sáng đều hai nửa gương mặt* – truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn), Facebook & các điểm mạng vi tính toàn cầu, 2016

III. Nghiên cứu, khảo luận:

28. *Thơ Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) – Vài nét về con người, tâm hồn và tư tưởng* (biên soạn – nghiên cứu, phản bác, và tập hợp một số bản dịch, bài khảo luận văn học và sử học về NVT.), 2000 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 2008.
29. *Tiểu sử biên niên phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường – kẻ thù không đội trời chung của chủ nghĩa thực dân Pháp* (từ Đại Nam thực lục, rút gọn), dạng niên biểu, sách dẫn chi tiết, phần I, 2001, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
30. *Những trang “Đại Nam thực lục” về phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) và các sự kiện thời kì đầu chống thực dân Pháp...*(Quốc sử quán triều Nguyễn, Tổ Phiên dịch Viện Sử học VN.), chọn lọc, phần II, 2001.

31. *Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886), một người trung nghĩa*, khảo luận và phê bình sử học, 2002 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
32. *Phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886)*, truyện – sử kí – khảo cứu tư liệu lịch sử, trọn bộ 4 tập, 2002 – 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2004.
33. *Suy nghĩ về một số vấn đề trong lịch sử cổ đại nước ta*, khảo luận, 7.2004, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
34. *Bàn thêm về mấy vấn nạn sử học*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2007.

IV. Phê bình & bình luận:

35. *Ngẫu hứng đọc thơ*, phê bình thơ, 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2005.
36. *Luận về thời chúng ta*, một số vấn đề trong chiến tranh và hậu chiến, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
37. *Thời sự văn hoá và suy nghĩ*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2008.
38. *Đọc văn chương và cảm nghĩ*, phê bình, viết ngắn & điểm sách, Nxb. Thanh Niên, 2009.
39. *Vì văn chương, bình – khảo và phiếm luận*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2010.
40. *Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương*, phê bình, đăng trên các trang thông tin điện tử & điểm mạng toàn cầu, 2011.

MỤC LỤC**Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh – tập thơ, phần 1**

1. bài 1 ~ DÂY HOA MUỐP ĐẰNG VÀ LỘ GÓM
2. bài 2 ~ KHÁT VỌNG THUẦN VIỆT
3. bài 3 ~ BẢN SẮC VIỆT
4. bài 4 ~ TRẦU CAU, RƯỢU - BÁNH THÁNH
& CHUÔNG CHÙA
5. bài 5 ~ TRẦN GIAN KHỔ ĐAU KHÔNG LỐI THOÁT
VÀ CÁNH CỬA TÔN GIÁO
6. bài 6 ~ TẮT YẾU VÀ LẠC QUAN
7. bài 7 ~ MẶN THỪA VỀ CHAY
8. bài 8 ~ 20-7-2017, CẦU Ý HỆ
9. bài 9 ~ GỖ MÀU ĐẤT, NƯỚC MÀU TRONG
10. bài 10 ~ BỤI MẦM, LINH HỒN ĐẦU THAI
11. bài 11 ~ CHIỀU TUYẾT LÍNH ĐỎ, LÍNH VÀNG
12. bài 12 ~ GHI CHÉP MỘT CÂU HỎI
THÁNG BẢY ÂM DƯƠNG
13. bài 13 ~ THỪA CÁC BÁC TIỀN BỐI
14. bài 14 ~ THOÁT CHIẾC CẦU Ý HỆ LỊCH SỬ
15. bài 15 ~ HAI CẦU
16. bài 16 ~ THÁP THOÁNG NGÂM KHÚC THỜI MÌNH
17. bài 17 ~ BỔNG HIỆN RỒ LÃNG BÀ HỌC PHI
18. bài 18 ~ NGÂM VỀ CÁC BIA MỘ DI TÍCH, LIÊN TƯỞNG
19. bài 19 ~ NỖI NHỚ CÔ GÁI THUỞ ĐÓ BÂY GIỜ
20. bài 20 ~ SỬ TRONG RẪM THÁNG BẢY
21. bài 21 ~ THUỞ ẤY, MIỀN NAM
22. bài 22 ~ GIÁ MẶC CẢ CỬA NGA XÔ
23. bài 23 ~ HOA VONG ƯU, ĐÔI MỚI VÀ ĐÔI MỚI
24. bài 24 ~ NGÀY TUYÊN NGÔN ĐỘC LẬP NĂM NAY
25. bài 25 ~ NGÔI ĐÌNH PHAN HUYỀN
26. bài 26 ~ THUỐC ĐO CỦA SỬ VÀ VẤN
27. bài 27 ~ MÙA HOA HỒNG BÁO HIỆU
28. bài 28 ~ BIỆN CHỨNG ĐỎ - VÀNG
29. bài 29 ~ HAI CHIẾC CẦU, HAI CHIẾC CÂN
30. bài 30 ~ BÌNH TÂM VỚI THƠ HOÀ GIẢI

~~~ Chú thích cần thiết

~~~ Danh mục tác phẩm của tác giả

~~~ Trân trọng mời xem

MỤC LỤC phần 2**Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh – tập thơ**

31. bài 31 ~ HOÀ GIẢI LÀ KÊU ĐÒI
 32. bài 32 ~ TỰ HÀO, MONG CÙNG TẠ LỖI
 33. bài 33 ~ THÔI RỬA NGUYỄN NHAU NGUY VÀNG,
 TAY SAI ĐỎ
 34. bài 34 ~ KHI ĐỌC BÌNH LUẬN
 ĐẠI HỘI ĐẢNG TRUNG QUỐC XIX, VỀ BIẾN ĐÔNG
 35. bài 35 ~ HÌNH TƯỢNG NỮ, LỜI QUÊ KHÔNG GÓP NHẬT
 36. bài 36 ~ ĐÚC KẾT
 37. bài 37 ~ LỚP TRẺ VIỆT NAM SAU 30-4-1975
 38. bài 38 ~ NGÀY GIỖ, MẸ VỀ CHÙA
 39. bài 39 ~ NGÀY GIỖ, MẸ VỀ NHÀ
 40. bài 40 ~ BẢO LỮ CHIẾN TRANH
 41. bài 41 ~ NGÀN NĂM LỊCH SỬ, KHỞI NGHĨA, CÁCH MẠNG
 42. bài 42 ~ HAI GỌNG KÌM LỊCH SỬ ĐÃ GÂY
 43. bài 43 ~ BẢY MƯƠI TƯ NĂM ĐỎ NGA
 44. bài 44 ~ QUY LUẬT TỰ NHIÊN NHƯNG TRONG XÃ HỘI
 45. bài 45 ~ LẠI GIẬT MÌNH, KIẾN NGHỊ
 46. bài 46 ~ ĐẰNG CAY THÀNH ĐẤT NƯỚC
 47. bài 47 ~ NỀN SINH NHẬT, HÌNH DUNG THEO ƯỚC LỆ
 48. bài 48 ~ TUỔI THỜI ĐỎ VÀNG
 49. bài 49 ~ HOÀNG SA, CỜ ẢO PHẢI THẬT
 50. bài 50 ~ *NHÀ-GIÁO-LƯƠNG-TRI* TRONG MỖI NGƯỜI
 51. bài 51 ~ LỘ HOA LOA ĐÀI, VÒNG TAY CHE CHỖ
 52. bài 52 ~ ĐỘC LẬP THẬT, SAO ĐẾN NAY CÒN KHÁT VỌNG!
 53. bài 53 ~ NẾP SỐNG GIỮA ĐỜI ĐA DẠNG
 54. bài 54 ~ TỰ CHẨN BỆNH
 55. bài 55 ~ VIẾT VỚI QUYỀN CÔNG DÂN
 56. bài 56 ~ KẾT LUẬN TÔI LÀ NGƯỜI ĐẠI DỘT
 57. bài 57 ~ QUỐC NGŨ ABC, YÊU KHÔNG ĐAU LÒNG
 58. bài 58 ~ CHỮ THỊ QUỐC NGŨ
 59. bài 59 ~ ÂM & DƯƠNG
 60. bài 60 ~ GỬI VÀO NGÀN NĂM

61. *Phụ lục: KHÔNG SỢ HÃI SỰ THẬT LỊCH SỬ,
 Ý THỨC HỆ, DỪ GỐC ĐỎ HAY VÀNG (bài luận).*

BA MƯƠI BÀI THƠ & MỘT BÀI LUẬN NÀY
LÀ PHẦN THỨ HAI CỦA TẬP THƠ
“CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH”.
TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN ĐÃ CÔNG BỐ PHẦN THỨ NHẤT.

Công bố ngay sau khi viết xong từng bài trên Facebook
(giờ, ngày, tháng, năm dưới mỗi bài).

Tập hợp, tạo thành tệp PDF
Ngày 10-12-2017 HB17
(10-12 là Ngày quốc tế Nhân quyền)

TRẦN TRỌNG MỜI XEM

Bốn đầu sách có tính chất tự truyện của tác giả:

1) Tuổi học trò của tôi

(hồi kí - tự truyện, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
 Tác giả tự thuật về bản thân
 qua việc khắc hoạ nhân vật Trần Nguyễn Phan

2) Ngôi trường tháng giêng

(tiểu thuyết - hồi ức, 1998), Nxb. Thanh Niên, 2003
 Tác giả tự phân thân, khắc họa bản thân
 qua việc xây dựng ba nhân vật Đặng Nam, Khoai,
 Lộc Biếc

3) Bên kia Đốc “Mạ ơi!”

(truyện - hồi ức, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
 Tác giả tự khắc họa bản thân
 qua việc xây dựng nhân vật Phan Huyền Đình

4) Giữa thuở chuyển mùa

(truyện - hồi ức, 2013), Nxb. Trẻ, 2013
 Tác giả tự khắc họa bản thân
 qua việc xây dựng nhân vật Nguyễn Phan Huyền

TRẦN TRỌNG MỜI XEM

Năm đầu sách có chuyên đề hoà giải dân tộc:

- 1) ***Để lòng người thôi trầm uất***, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cành Nam, 2014.
- 2) ***Cầu Ý Hệ***, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng toàn cầu của tác giả, 2016.
- 3) ***Sáng đều hai nửa gương mặt***, truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn), công bố tại Facebook & các điểm mạng toàn cầu của tác giả, 2016.
- 4) ***Độc lập thật, khát vọng!***, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng toàn cầu của tác giả, 2016.
- 5) ***Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh***, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng toàn cầu của tác giả, 2017.

**Đặc biệt,
đây là 5 đầu sách,
tác giả đứng trên lập trường
thuân tụy dân tộc Việt Nam
để suy tư và viết.**

NHÀ XUẤT BẢN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập

Chịu trách nhiệm nội dung:
Phó Giám đốc - Phó Tổng biên tập

Biên tập & sửa bản in:

Vẽ bìa, trình bày & kĩ thuật vi tính:

Nguồn ảnh bìa 1:
Cầu Hiền Lương, Tạp chí Life
Cầu Hiền Lương bị gãy 1967
& *cầu Ga sông Thạch Hãn 1968*, Google search

Đơn vị liên kết: Tác giả.

Khổ 14,5 cm x 20,5 cm.

Số ĐKKH:

Quyết định xuất bản số:
ngày tháng năm

In 500 cuốn, tại XN. In

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm .

Phần gập bìa 1: Một số ảnh chụp các bìa sách đã xuất bản của Trần Xuân An:

Bìa 4:

ẢNH CHÂN DUNG TÁC GIẢ
(do nhiếp ảnh gia Lê Văn Duy chụp, 6-2017)

Trần Xuân An – Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh – tập thơ (phần 1 & phần 2)

VÀI NÉT VỀ TÁC GIẢ

Trần Xuân An

Sinh ngày 10-11-1956 tại Huế.

Nguyên quán: Quảng Trị (Gio Linh và Triệu Phong)

Dân tộc: Kinh (Việt Nam)

Tín ngưỡng Tổ tiên (Quốc Tổ, Gia Tiên) và Trời Bụt dân gian.

Tốt nghiệp khoa ngữ văn Việt, Đại học Sư phạm Huế (1974 – 1978).

Dạy học tại Lâm Đồng, 1978 – 1983 (các trường: PTCS. Lộc Ngãi, Bảo Lộc; Phân hiệu PTTH. Bảo Lộc tại Đa Huoai; PTTH. Đức Trọng).

Bút danh (ít dùng): Phan Huyền Đình, Trần Cát Niên (Phan Cát Niên), Trần Nguyễn Phan, Phan Kết Đoàn, Trần Ngôn Sử, Nguyễn Công Dân (TXA.), Nguyễn Phan Huyền.

Từ 1991 đến nay, thường trú tại TP. HCM., chuyên sáng tác, nghiên cứu, phê bình...

Hội viên Hội Nhà văn TP. HCM..

Là tác giả của 39 đầu sách và 01 sưu tập tư liệu, trong đó có 25 đầu sách đã được chính thức ấn hành qua các nhà xuất bản.

Tặng thưởng tuần báo Văn Nghệ Giải Phóng, 1975.

Giải thưởng Hội VHNT. Quảng Trị, 1991.

Phần gộp bìa 4:

GÓP MẶT VÀO CÁC TUYỂN TẬP THƠ:

Riêng về lĩnh vực thơ, ngoài việc đăng thơ trên nhiều báo chí từ 1973, còn có sự góp mặt vào nhiều tuyển tập thơ:

1. *Thơ Miền Trung thế kỷ XX* (Ban tuyển chọn, Nxb. Đà Nẵng, 1995).

2. *Hai thập kỷ thơ Huế, 1975 – 1995* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn Học, 1995).

3. *Non Mai sông Hãn, thơ văn Quảng Trị hai thế kỷ XIX & XX* (Hội VHNT. tuyển chọn, Sở VH TT. QT. xb., 1999).
4. *700 năm thơ Huế* (Ban tuyển chọn, Nxb. Thuận Hóa, 2008).
5. *Thơ tình bốn phương* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. Trẻ, 1995).
6. *Thơ tình Việt Nam và thế giới* (Lê Hùng Trương [Khai Trí] tuyển chọn, Nxb. Thanh Niên, 1998).
7. *Nghìn năm tứ tuyệt* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. VHDT., 1997).
8. *Một thế kỷ văn học yêu nước, cách mạng* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM., 2016)
9. và nhiều tuyển thơ khác, từ 1975 đến nay, do các hội văn nghệ tỉnh, Hội Nhà văn TP.HCM. và các nhà xuất bản ấn hành tại Lâm Đồng, Huế, Đồng Nai, TP.HCM., Hà Nội v.v...

Địa chỉ tác giả:

71B Phạm Văn Hai,
Phường 3, Tân Bình, TP.HCM., Việt Nam
(028) 38453955 & 0908 803 908
tranxuanan.writer@gmail.com

Điểm mạng toàn cầu cá nhân:

<http://www.tranxuanan-writer.net>
<http://www.tranxuanan-poet.net>
<http://www.tranxuanan-bienkhao.name.vn>
<http://txawriter.wordpress.com>
<http://youtube.com/user/AnTranXuan>
<https://facebook.com/tranxuanan.writer>

& một số ảnh bìa sách của Trần Xuân An đã xuất bản

**Tác giả tự tập hợp lại thành tập thơ
và công bố, phát hành trên Facebook,
các điểm mạng toàn cầu cá nhân:
Phần 1: ngày 12-09-2017 (HB17)
Phần 2: ngày 10-12-2017 HB17**